

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS
The Provincial Library
City
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PIK XI

4. 66 (1273).

ВІСНИК, 4. ЧЕРВНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JUNE 4th, 1929.

No. 66 (1273).

VOL. XI.

ВИСЛІД ПАРЛЯМЕНТАРНИХ ВИБОРІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.

Партія Праці перемогла, але не настільки, щоб мати певну більшість. — Балдвін втратив у виборах вісім членів свого уряду. — Консервати потерпіли поразку у своїй твердині Бермінгемі. — Лойд Джордж домагається зміни виборчої системи. — МекДоналд хвалиться, що не стоїть в нічию ласку.

Вибори до британського парламенту закінчилися. Британська Партія Праці вийшла побідницею, але не настільки, щоб мати абсолютну більшість, при якій уряд МекДоналда міг би працювати. Для того, щоб мати забезпечену більшість, потрібно 308 послів (всіх послів у британському парламенті 615), а Партія Праці до цього часу здобула 287 послів. Отже її бракує ще 21 послив.

Загальною до цього часу партії стоять так: Партія Праці — 287 послів; консервативна — 254; ліберальна — 57; націоналісти — 3; незалежні — 4; прогибніоністи — 1. Про 9-ох нема ще відомостей. Отже всі інші партії разом мають 32 послів більше за Партію Праці.

БАЛДВИН ВТРАТИВ 8 МІНІСТРІВ.

Якщо Балдвін вирішить залишитися при владі аж до скликання парламенту, то він мусить зреорганізувати свій кабінет, бо він у цих виборах втратив 8 міністрів. Ними є:

- Артур Стіл-Мейтленд, міністер праці.
- Томас Інскіп, генеральний прокуратор.
- Вінні Гендерсон, заступник міністра внутрішніх справ.
- Артур Доф Коппер, фінансовий заступник міністра війни.
- Герберт Дж. Вільямс, заступник міністра торгівлі.
- Катберт Гедлем, заступник міністра флоту.
- Вільям Ковт, контролер королівського двору.
- В. Г. Норманд, головний прокуратор Шотландії.

Окрім вище наведених, два міністри, які тримають високу рангу в уряді Балдвіна, подалися до димісії. Ними є: Ірл оф Балфор, президент найвищої ради, і Вільям Бріджмен, головний міністер флоту.

ПОРАЖКА КОНСЕРВАТІВ В БІРМІНГЕМІ.

Найбільш драматичним випадком дня для консерватів було те, що міністер закордонних справ, Остен Чемберлейн, тріхи не провалився в своїй історичній фамільній твердині, Вест Бірмінгемі. Коли в 1924 році він побив свого опонента, робітничого кандидата, більшістю 8 тисяч голосів, то в сегоднішніх виборах він зазнав вийшов більшістю 43 голосів. Проти нього кандидували лейборит, О. Г. Вільей, який одержав всього 50 голосів менше. Коли здивований Чемберлейн зажадав повного перерахування голосів, то показалося, що його більшість — в дійсності лише 43 голоси. Лейборити здобули в Бірмінгемі, великій твердині консерватів, три нові мандати.

КОМУНІСТИ ДІСТАЛИ 50,614 ГОЛОСІВ.

Комуністична Партія Великої Британії перший раз в своїй історії брала в сегоднішніх виборах участь незалежно від чисто комуністичної програми. Вона не здобула ані одного мандату, але збрала за своїми кандидатами 50,614 голосів. Деякі її кандидати, як наприклад Геррі Політ, який кандидував проти Рамсея МекДоналда в його окрузі, дістав поперек 6,000 голосів.

ЩО ЗРОБИТЬ БАЛДВИН.

Головним питанням, над яким зараз домлять свої голови британські політики, є: чи Балдвін зреїгнітує негайно, чи сформує новий уряд та буде триматися аж доки не буде повалений в парламенті.

Кореспондент газети "Тайме" додає з достовірних жерел, що Балдвін на тижні скличе свій кабінет, на якому обговориться й вирішиться дальші кроки консервативного уряду.

Консервативні дилемати є того переконання, що для Балдвіна залишається два виходи: або зреорганізувати свій кабінет, назначити нових міністрів на місце тих, які зетали побиті при виборах і прийти перед парламент, який збереться на 25. червня; або внести на руки короля резігнацію свого уряду.

Ті, які обстоюють перший погляд, говорять, що результат виборів "не можна вважати за мандат для соціалізму і тому прем'єр не має права віддати уряд партії, яка хоче внести в життя соціалістичну програму".

Знову ті, що обстоюють другий погляд, тобто негайну резігнацію уряду Балдвіна, кажуть, що виборці цілком ясно і недвозначно засудили консервативну адміністрацію і найчеснішим кроком для прем'єра буде це, коли він негайно зречеться уряду і дасть нагоду Партії Праці сформувати уряд. Тоді МекДоналд буде рішати, що йому робити: чи шукати співробітництва або симпатичної піддержки в Лойд Джорджа та його послідовників, чи йти прямо по плянам Партії Праці і лишити Лойд Джорджа поступати так, як він вважає за відповідне.

ЛОЙД ДЖОРДЖ Є "ПАНОМ СИТУАЦІЇ".

Ліберали з своїми 57 послами мають в своїх руках ключ до розв'язання політичного хаосу. Вони виграли кліном між дві партії, тобто лейборитську й консервативну і коли вони схотять, то не допустять лейборитів до влади. З другої сторони вони можуть повалити консерватів і допомогти лейборитам дістатися до влади. Лойд Джордж каже, що він не буде спо-

риту над дрібничками, але буде торгуватися з обома партіями. Та партія, яка дасть йому те, чого він домагається, дістане його поперек.

Найголовнішим домаганням Лойд Джорджа є виборча реформа, яка зведе б інакше систему розподілування голосів від телеграфної системи. Він хоче, щоб ліберальний голос мав та 3 тис. голосів як консервативний, або робітничий. В рещищу 500 тисяч долларів ліберали одержали п'ять осмих разом мають вонражали консервати, або лейборити, то все ж нів долларів річі менше, як червурту часть того числа послів. Мільйонерів одна з тих двох партій.

Ходить питання, котра з двох партій найскорше на повищу ціну. Консервати мають бути дуже огірчені провідника ліберальної партії, тому торгування з ними вважається немислимим. Ремсей МекДоналд заявляв кілька разів, що він відкине ліберальну підтримку. Але існує загальне переконання, що між Лойд Джорджем а МекДоналдом приїде до торгу. Коли МекДоналд обіцяє першому виборчу реформу, як також згодиться вносити в парламенті лише такі законопроекти, на які погодяться й ліберальні послы, то його уряд може прожити два роки. Такий план поирає найвпливовіша ліберальна газета "Манчестер Гардіян".

ЩО КАЖЕ РАМСЕЙ МЕКДОНАЛД.

Лейборитський провідник, Рамсей МекДоналд, заявив, що він зробить все, що буде в його силі, щоб не допустити до нових виборів бодай через два роки.

"Колі я це говорю, то не значить, що Партія Праці буде знярядом в руках котроїсь з двох партій і нечесно піддається їм. Я хочу зазначити ясно, що ми не позволимо на ніяке малування. Спосіб, в який вони перервали введення в життя моєї програми, як міністра закордонних справ в 1924 р., не повинен повторитися. Я лише що зачав роботу, як вони перервали мені і я мусів лишити другим, щоб вони її продовжали".

РІЖНІ ВІСТІ

ГОЛУДУЮТЬ, АЛЕ ВБИРАЮТЬСЯ, ЩОБ НЕ СТРАТИТИ РОБОТИ.

НЮ ЙОРК, 29. травня. — Корнелія Маршал, що з раменні організації займається дешевими мешканнями для дівчат, цифрами доказує, що дівчата мусить шадити на їд, мешкати в норах, щоб мати змогу вбратися. Бо коли не вбереться, то стражить і ту роботу, яку має.

СТРАШНА ПОЖЕЖА НАФТИ В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ, 29. травня. — На румунсько-американських полях сталася страшна пожежа нафти, що спричинила неогчислі шкоди. Підчас сверління нафтового колодязя, вибухла з нього нафта сильним фонтаном, який загорівся. Огонь скоро охопив широку площу і тепер горить майже всі нафтові колодязі в районі Морені.

ВІДМОВИЛИ ГОРОЖАНСЬКІ ПРАВА ПАЦИФІСТІЦІ.

ВАШИНГТОН, 28. травня. — Найвищий суд Зауценних Дерев, йшов подібний процес у Білостоці. На лаві обвинувачених засіло 37 білоруських громадян під замітом належання до Комуністичної Партії Західної Білорусі. Після 10-денної розправи проголошено приршуд, в якому 5 обвинувачених дістало по 15 літ, 5 — по 12 літ, 4 — по 10 літ, 2 — по 8 літ, 5 — по 6 літ, 2 — по 4 роки, а решту звільнено. Разом підсудні дістали 200 літ важкої тюрми.

ЦКАВИЙ МАНІФЕСТ.

"Комітет індустрансько-соціалістично-республіканської армії" видав прилюдний маніфест, в якому заявляє, що хоче відчинити очі на дійсність індійській молоді та англійському уряду. Він був виданий безпосередньо перед бомбовим атаманом у Делггі. Починається він гаслом "Бог і совітні вказують нам шлях", а кінчиться окликом: "Нехай довго живе революція!"

ГОТУЮТЬ ЗАГАЛЬНИЙ РОЗГРОМ СПІЛКИ ЧЕРВОНИХ ФРОНТОВИКІВ.

"Берлінер Цайтунг ам Міттаг" вміщує інформоване повідомлення, де говориться: "Червону спілку фронтоніків у Пруссії заборонено за згодою всенімецького уряду. Інші німецькі держави, безперечно, підуть за прикладом Пруссії". У цьому разі остаточно заборонять призначений на зелені свята огляд червоних фронтоніків, перенесений до Саксонії після заборони його в Гамбурзі.

У Всенімецькій Управі спілки, управи її Берлін-Бранденбургської філії, а також по всіх низових організаціях спілки конфісковано реманент і всі папери. На банківські рахунки спілки також накладено конфіскацію.

БІЛОРУСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС.

Рівночасно з монструальним процесом проти 31 селян із Тернопільщини, який відбувався останніми часами у Львові, йшов подібний процес у Білостоці. На лаві обвинувачених засіло 37 білоруських громадян під замітом належання до Комуністичної Партії Західної Білорусі. Після 10-денної розправи проголошено приршуд, в якому 5 обвинувачених дістало по 15 літ, 5 — по 12 літ, 4 — по 10 літ, 2 — по 8 літ, 5 — по 6 літ, 2 — по 4 роки, а решту звільнено. Разом підсудні дістали 200 літ важкої тюрми.

В НІМЕЧЧИНІ СУДЯТЬ МІЛЬОНЕРА СТИНЕСА.

БЕРЛІН, 29. травня. — Розпочався суд над сином бувшого найбагатшого в Німеччині промисловця Стинеса. Підсудний Стинес сам є мільйонером, але під суд попав за шахрайства з державними бондами, що завдало Німеччині значні матеріальні втрати.

ЩЕ ОДИН КОРОЛЬ АФГАНІСТАНУ.

ПЕШАВАР, (Індія), 29. травня. — Стрийко Аманудд, Надір Хан, що був міністром війни при Аманудді, оголосив себе королем Афганістану. Він має в своєму розпорядженні значні військові сили, з якими думає наступати на Кабул.

Теперішній король Габібудд розпочав переговори з Нарі Ханом і тому вилсав до нього своєю делегацією.

ДОМАГАЄТЬСЯ ВИДАЛЕННЯ СЕПАРАТИСТА.

ПРАГА, 28. травня. — Видалення з Польщі професор Франц Джалічка оселюся у Відні, звідки продовжує свою працю над організацією боротьби за права словаків у чехословацькій державі. Тепер уряд Чехословащини домагається, щоб Австрія видалила за свої межі цього словацького сепаратиста, який бореться за визволення свого народу.

УПАДОК ПАПЕРІВ НА НЮ-ЙОРСЬКІЙ БІРЖІ.

НЮ ЙОРК, 28. травня. — Біржеві спекулянти зазнали величезні втрати. Буквально всі папери падали через цілий день і потягнули за собою втрати, які сягнули до двох мільярдів долларів. Найбільше завинив в цьому Федеральний Резервний Банк, який держить біржу в напруженню вже від довгого часу своєю загрозою процентової підвишки. Замішання викликала рівнож і шикарюська біржа, на якій цінона пшениці впала низше одіюно доллара за бушель. Такого спаду ціни не було вже від 15 років.

ПОВІТРОВА ПОЧТА В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ ПОДЕШЕВІЄ.

ВАШИНГТОН, 28. травня. — Начальник пошти Волтер Бранн подіє, що вже скінчилася доба аматорська й тепер треба ставитися до авіації по бізнесовому. Тому поштовий уряд звертає увагу авіаційним корпорациям, що оплати на повітряну пошту мусять бути зредукованими.

ПЛЯН ПЕРЕБУДОВИ І РОЗБУДОВИ НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 28. травня. — Будучність Ню Йорку, обнята пляном, який виготовив "Рідженел Пленнінг Коміті", а над яким працювали 150 найкращих фахових сил 7 років. Плян берє під увагу, що місто матиме в 1965 році 20,000,000 населення, яке треба буде розмістити. В пляні передбачено великий Ню Йорк, який обійматиме простір величини 5,528 квадратних миль. Передбачено нові парки, залізничні, мости і 16 летничих портів.

УКРАЛИ ЧЕСЬКИЙ СЕКРЕТНИЙ ШИФР.

ПРАГА, 29. травня. — З поштової пересилки украдено таємний державний шифр, який зашифровують всі таємні чеські документи дипломатичного, всенного та кримінального характеру. Пакет зі шифром переслали поштою до начальника поліції в Братіславі.

КОМУНІСТИЧНИЙ КАНДИДАТ У МІСЬКИХ ВИБОРАХ У ВИНДЗОР.

ГОЛОСУЙТЕ 8. ЧЕРВНЯ НА ТОВ. М. ЖЕНЧУКА, КАНДИДАТА НА АЛДЕРМЕНА І. ВАРДИ В ІСТ ВИНДЗОР, ОНТ.

В міських виборах, що відбудуться 8. червня у Віндзор, Онт., Комуністична Партія Канади поставила своїм кандидатом на алдермена від І. варди в Іст Віндзор т. Миколу Женчука. Тов. М. Женчук, український робітник, машиніст, член Комуністичної Партії Канади, активний борець в робітничому русі.

Комуністична партія, з рамені якої він кандидує, видивгає такі ключі:

Всі робітники І. варди в Іст Віндзор повинні 8. червня голосувати тільки на т. М. Женчука:

1. Тому, що М. Женчук, комуністичний кандидат, є кандидат-борець робітничого класу.
2. Тому, що комуністичний кандидат заступає інтереси робітництва проти інтересів визискувачів.
3. Тому, що комуністичний кандидат, якщо буде вибраний, буде боротися за виконання домагань робітників і проти всяких законів босівських та їхніх агентів.
4. Тому, що комуністичний кандидат стоїть за організування неорганізованих робітників, спеціально високовизискуваних робітників автомобільної індустрії.
5. Тому, що комуністичний кандидат стоїть за безнастанну боротьбу проти імперіалістичної війни й буде всіма силами боротися проти воєнної пропаганди босів.
6. Тому, що комуністичний кандидат буде енергично боротися проти вживання босами поліції проти робітників в часі страйків та робітничо-класового руху.
7. Тому, що комуністичний кандидат стоїть за усунення капіталістичної системи визиску, безробіття, війни й нужденного життя робітничого класу, а за встановлення уряду робітництва й бідного фермерства.

Голос за комуніста — це голос проти визискувачів!
В день виборів, 8. червня, всі робітники І. варди в Іст Віндзор голосуйте на комуністичного кандидата, т. М. Женчука!

АМЕРИК. ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ В ОБОРОНІ КАПІТАЛУ.

ВЕСТ ПОПІНТ, 29. травня. — Генерал Вільям Р. Смит, сурперінтендент Військової Академії в Вест Пойнті, запросив Вільяма Гріна, президента Американської Федерації Праці, щоб відвідав Академію. Грін дійсно прибув і вголосив докадетів промову, в якій підіє, що з'організоване американське робітництво не слухає "комуністичних ісенітниць", а заявляється за "тільки" щоб край був відповідно підготований на випадок, коли йому прийшлося відпирати ворога.

Обіцяючи американському імперіалізові збройну підтримку, Грін бажав лише, щоб військо не брало участі в справах між капіталістами й робітниками. Але тільки бажав...

ВИКРИВАЮТЬ ОШУКАНЦІВ, АЛЕ АЖ ПО СМЕРТІ.

НЮ ЙОРК, 29. травня. — Уже від довгого часу розслідує комісія банкового департаменту діловодство бувшого байку "Ди Сіті Трост Компані". Вчора виявилоса, що померший недавно президент того банку, Франческо М. Феррарі, випустив фальшиві ноти на різні квіти, яких су-ма виносить понад \$750,000.

НЕ ХОЧЕ, ЩОБ ЖІНКА ПОМУ ПОКОРЯЛАСЯ.

Відомий американський левтун Ліндберг, який перший перелетів Атлантик з Ню Йорку до Парижа, одружився з дочкою американського амбасадора в Мексику, Морро. В часі вінчання Ліндберг сказав полові, щоб він випустив слово з присяги жінки, в яких говориться "жена да убоїться свого мужа".

РАД. СОЮЗ ЗА КУЛЬТУРНЕ ПІДНЕСЕННЯ МАС.

Величезні завдання в галузі реконструкції народного господарства вимагають відповідних витрат" на піднесення культурного рівня мас. Увесь бюджет народньої освіти в СРСР зростає за п'ять років з 1,200 мільйонів карбованців 1927—28 року до 2 мільярдів 900 мільйонів карбованців 1932—33 року, тобто в два з половиною рази.

За п'ять років на народню освіту витратять 10 мільярдів карбованців, а на охорону здоров'я — 4—5 мільярдів карбованців. СРСР потрібні величезні людські кадри будівників соціалізму, що звали б на свої плечі здійснення п'ятилітнього пляну. Потрібні нові десятки тисяч інженерів, техніків, агрономів, педагогів, лікарів і т. ін. Тому, п'ятилітній плян передбачає поширення сітки вищих шкіл, й профшкіл. Намічено поліпшити соціальний склад учнів, здійснити широку програму ліквідації неписьменности тощо.

250 МІЛЬЙОНІВ ДОЛАРИВ НА КІНОФІКАЦІЮ РАД. СОЮЗУ.

В найближчих п'яти роках плянується витратити \$250,000,000 на кінофікацію СРСР з тим, щоб побудувати кіно-театри навіть в найменших селах а також кінофікувати всі робітничі клуби і селянські будинки.

ГОРКИЙ — ЧЛЕНОМ ВСЕСОЮЗНОГО ЦВК.

МОСКВА, 29. травня. — Всесоюзний з'їзд рад закінчив свої праці в Москві. До виконавчого комітету вибрано 586 членів, а між ними 132 жінки. На внесення делегатів з'їзду вибрано до езекутиви Горкого.

UKRAINIAN LABOR NEWS
PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00
Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на роуі вулиць Причард і МакГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЗАМІТКИ НА ТЕМУ ДНЯ

РОДИННІ СПРАВИ В НОВОМУ АНГЛІЙСЬКОМУ ПАРЛАМЕНТІ ГОРОЮ.

Вибори до англійського парламенту закінчилися. МекДоналд побив, але так побив, що далі ні наступати, ні відступати. Сам із своєї побіди дивується й сам не знає, як з неї вигулятися.

Балдвин потерпів поразку, але, як тургенівський горобець, каже — "ми ще повоюємо".

Лойд Джордж із своєю програмою знищення безробітних виїшов гірше, як він самий і його противники цього сподівалися. Але не дивлячись на те, він є "паном положення". Від його голосів, якщо вони триматимуться солідарно, залежатиме життя уряду як Балдвінового чи МекДоналдового. Консервати й ліберали до нього йтимуть торгуватися. Лойд Джордж, звичайно, горюжить. Балдвин з МекДоналдом вдають, що вони його просити не будуть. На ділі ж всі три брешуть — бо все залежить від того, як сторгуються.

Лойд Джордж має двох надійних послів своєї партії в парламенті: дочку й сина. Він дуже широ допомагав їм у виборах. Балдвин в цьому випадку стоїть поганіше: має в парламенті одного сина, але й той з лейборитами, з МекДоналдом.

Побідником МекДоналдові й "сам чорт дитину колише". Він має за собою в теперішньому британському парламенті не тільки Балдвінового сина, але й свого власного та дочку лорда Корсона — лейді Мослей та її чоловіка, лорда Мослей.

Другий робітничий лідер Гендерсон привів за собою до парламенту двох своїх синів. З цього бачимо, що родинні справи МекДоналда в парламенті стоять на багатому тривкішій підвалинах, як і лідерів інших партій.

Клясовий підхід до цього не важкий. Для сформування власного уряду МекДоналдові бракує ще одного лорда. Сподіюється, що поки він лічить формувати уряд, то ще котрогось з лейборитів він "висвятить". Отже журитися нема потреби.

ЩО ЖОВТО-БЛАКИТНІ БРЕХУНИ РОБЛЯТЬ З РАДЯНСЬКИМИ ДІЯЧАМИ.

Українські жовтоблакітні газети вже кілька разів повідомляли: за Троцьким пішов Томський; за Томським пішли Риков; за Риковим пішов Бухарін.

Перечикали якийсь час і знову: за Троцьким пішов Буденний, якого забрали вже з червоної армії і невідомо що з ним зробили, чи розстріляли, чи міністром рільництва наставили. За Буденним пішов Бухарін, за Бухаріном Томський, Риков... Чекаєте кілька днів і знову читаєте: "Інспектор радянської кавалерії Буденний спішно виїхав з Москви до Бухари літаком" бо... там повстання, отже радянська влада доручила йому це повстання здвигати.

Читаючи таке, ви певно подумаете: І як їм не остогидне отак в кожному числі брехати й знову злизувати, знову брехати й проте мати лице перед людьми? Як можна перше чоловіка кудись заслати, як небезпечного, а потім тому самому чоловікові доручувати здвигування повстань? Або ось читаємо знову, що Риков заключає угоду з церквою. Шумеського вже святим зробили, тепер вже до Рикова беруться.

В тім то й річ, що в жовтоблакітних газетярських брехунів давно вже нема лиця. Вони його мінють як хамелеон шкіру — залежно від погоди та вітру, вони живуть тим, що їм Варшава або Рига вирігає.

ЩО ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКІ КООПЕРАТОРИ БАЧИЛИ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

На Радянську Україну їздили західно-українські кооператори. Їздили вони, щоб бути на відкриття кооперативного музею в Києві та взяти участь в річних зборах "Сільської Господаря". Склада делегация був український, а в нєму такий зубр, як Остап Луцький, дідич і посол до польського союзу. Ми вже подавали, як на Україні їх приймали, що їм казали, і що вони казали. Сам Остап Луцький розвісив там похвалами на адресу радянської кооперации, мовляв, ми не приїхали спостерігати, але вчитися у вас.

Частина делегации вернула вже до Галичини, а частина поїхала на Дніпропестан. "Діло" з 9. травня каже, що "на Радянській Україні наших кооператорів вітали всюдю дуже сердечно". Далі теж "Діло" із сів кооператорів каже, що "дотеперішні досягнення Рад. України в ділянці сільсько-господарської культури зробили на наших відпоручників величезне враження. Загалом їх враження з побуду на Рад. Україні є двоякі: наскрізь додатні в ділянці національній (українізаційній) і державній, та відємні в соціально-економічній".

Тепер ви спитаєте: чому двоякі? А тому, в кого немає власного виразного обличчя, той його не побачить і на іншо-

му. Дволийкий Янус може мати тільки двоякий погляд на одну й ту саму справу.

Але одні мусіли визнати українські кооператори: національний і державний злоботки. Визнали те, що дотепер найгірше поборовади й палюжили. Не подобається їм соціально-економічний лад? Ну, хто ж може вимагати від дідича Луцького, який має ведки земельні обшари (він має три селі), щоб він визнав за добрий такий лад, який відобрав в папів землю і віддав селянам? Ні, такого від него вимагати не можна і він такогo не скаже. Одно тільки дивне: коли українським кооператорам не сподобався соціально-економічний стан, то якже тоді могло зробити на них величезне враження "досягнення в ділянці сільсько-господарської культури"? Здається, що кооператори запудулися у своїй двоячності.

МАНДРИГІВСЬКЕ ПОДРИГАНІЄ НА ШПАЛЬТХА АНГЛІЙСЬКОЇ БУРЖУАЗНОЇ ПРЕСИ.

Примандрував з Праги до Канади один великий "вчений", "доктор", "соціолог", есерівський костоправ, який від публичних дебат з робітниками по тхорячому втікає, а з темного куточка час від часу любить хвастнути на шпальтах буржуазної преси, як то він, іддівши дон-кіхотські шантани, вибирається війною проти комуністів в Канаді.

Читаючи його теревені у "Free Press", пригадалася нам байка Крилова "Слон і моска" та малюнок до неї: "А диви, який мале собача, а на слоня бреше".

Професор доктор Мандрига, промовляючи на своїх "негегальних" мітингах, ніколи не забуде сказати: "Більшовицька влада вже валиться, вона щойно невидю — владе". Коли так, то чого така соціальногічна людина прибула до Канади, чому вона не почекала як більшовицька влада владе, щоб створити на її місце свою соціологічну владу? Бачите — тому Мандрига втік подальше від більшовицької влади, щоб вона, коли буде падати, не забула такої вченої особи, як професор доктор соціолог Мандрига.

Довго прийдеться посидіти тут Мандригів та виводити свої дурні подриганія на шпальтах буржуазної преси. Тут його мабуть скорше застане останнє подриганіє, ніж він дочекається упадку більшовицької влади. Знаємо ми також, чому Мандрига так манифестує на шпальтах англійської буржуазної преси, що він має своїм завданням поборовати комунізм в Канаді й головним штабом зробив народний дім у Вінніпегу. Знаємо й не дивуємося. Дивно тільки що ті, які недавно скинули свистунівські окуляри, так швидко дали на себе натягнути мандригівські, які, хоч іншим шляхом, але ведуть їх під той самий поріг: на службу до визискувачів.

ТЕПЕРІШНІ ЮДИ РОБІТНИЧОГО РУХУ СКОНКУРОВАЛИ ЮДУ БІБЛІЙНОГО.

"Юда бодай мав настільки гідності, що повісився; він не писав статтів з пропозиціями миру й співробітництва з Іродом і римлянами; що роботу він залишив книжникам і фарисеям".

Так писав А. Дж. Кук, секретар майнерської федерації Великої Британії, два роки тому назву в памфлеті: "Чи це мир?" Написав він цей памфлет і вніс наведені слова з приводу пропозиції провідників британської партії праці та трейд-юній в справі "співробітництва робітників з капіталістами" й "миру в промисловості".

А де ж ині А. Дж. Кук? Нині Кук, який ще минулого року був творцем відомого протигодового маніфесту Мекстона—Кука, сам пішов на угоду з капіталом, наплавов на все те, що перш оборонив, зливав все те, на що перш плавов, а всіма силами в останніх виборах агітував за МекДоналдом, а тим самим за "миром в промисловості", за "співробітництвом праці з капіталом".

І нині якраз варто Куківі студіювати те, що він писав два роки тому назад, а саме:

"Юда бодай мав на стільки гідності, що повісився; він не писав статтів з пропозиціями миру й співробітництва з Іродом і римлянами; що роботу він залишив книжникам і фарисеям".

А от А. Дж. Кук не мав на стільки гідності, щоб піти садами Юди до кінці. Він, виконавши першу частину Юдині роботи, в додатку до неї перебрав на себе роботу книжників і фарисеїв. Теперішні Юди сконкурували Юду біблійного.

БЕРЛІНСЬКІ КРОВАВІ ПОДІЇ В ОЧАХ ЖОВТО-БЛАКИТНОГО ЦЕРГІБЕЛЬНИКА.

Юди українського гатуку також не повішалися після того, як в 1917—1920 роках невалялося їм заардати за 30 сребрянників наддніпрянську Україну міжнародним капіталістичним Іродом, та після того, як заардали вони польській шляхті, чехословацькій буржуазії та румунським боярам Західну Україну. Вони порозлазилися поза кордонами, або позасідали на заарданими ними землях і виконують роботу книжників і фарисеїв. Ось один з них та шпальтах львівського "Діла" пише з Берліна про травневі дні в Берліні таке:

"14 убитих, сотня трупів і понад дві сотні легко ранених — ось біліє берлінського першотравневого "свята". Правда, нам ті цифри не страшні. Ми приносили до більших жертв ще з того часу, коли революція косила на наших землях сотні тисяч і мільони людей. Ми знаємо, що значить "диктатура пролетаріату"; знаємо як вона починається, з якими гаслами вона приходить і чим вона кінчиться. Однак нині цього всього не бачили, не пережили і незвичайно ніяко салдувати, як з математичною точністю повторюється на німецькому ґрунті щезає та сама історія і як люди нічого взаімно від себе не хочуть навчитися.

"Комуністична партія Німеччини, що на її конто треба записати доведення проди крові на вулицях Берліна, складається з потрібного елементу; передовіст з тих, що з комунізмом живуть, по друге з тих, що нічого не мають до втрачення і по третє з тих, що в комунізм вірять. Ті останні найдурніші і тому їх найбільше. Гасло до розриву кинули намі агенти Комінтерну".

Цей Юда каже, що це не його побратими Цергібелі пролягли робітничу кров, що це зробили "наємні агенти Комінтерну". Цей Юда твердить, що німі не пережили, не бачили революційної боротьби, такої, як українці. Юда забув січневі дні 1919 року, каповські путчі і інші бої в Берліні, Гамбурзі і по цілій Німеччині. Український Юда дальше власного носа не бачить. Він пишучи цю статтву, забув про те, що писав на початку, й далі оповідає нам ось що:

"Щоби зрозуміти берлінські події з 1. і 2. травня, треба, перш за все

знати само місто. Отже спочатку Вєддінг. Море касарен, в яких живе найбільша частина тутешнього робітництва. Усе тут вже буквально на кулі скрізь страшна нужда, поща анархії, особливою у моральному і поволіному відношенні. Брудні вулиці, сірі обдарпані дома, люс, туберкульоза — не в Вєддінг".

Бачите, який дурний (подлий) Юда. Перше пише, що розрухи в Берліні спричинили "наємні агенти Комінтерну", а потім пише, що — "щоби зрозуміти берлінські події", то треба перш знати, в яких страшних злиднях живе робітництво Берліна, яка там страшна нужда, туберкульоза й інші "благодати", що ними обдарував робітництво капітал.

Юди, що таке пишуть, не повіяється, бо у них немає вже ані крихітки совісті.

БОРОТЬБА СЕЛЯНСЬКИХ МАС В ПОЛЬЩІ ПРОТИ ФАШІЗМУ.

Від самого початку існування незалежної Польщі, ще ніколи досі не була так трудна боротьба з фашизмом, як тепер. У Польщі в день, що — і поповів, вгунтливо й їмда музик постає виявляла такої запущеності, що характеру, як і в Польщі, в цьому році, в третій же панування фашистської диктатури.

Фашистська влада Писудського-Світальського предиджувала це й підприняла в дуже великій мірі необхідні заходи, з метою стероризування й залюкнення селянських мас, щоби вбити революційний підйом, що щораз то більше охоплює села в Польщі і Захід. України, а якого найкращим виявом було сьогорічне 1. травня.

Вже тиждень наперед перш 1. травня "чистили" перший раз посіпаки Писудського по цілій території польської республіки масово польські, українські й білоруські села та у-визнали цілі сотні селян. Однак не злиньє селяни-комуністи впади їхньою жертвою, але й провідники та функціонари тих революційних організацій, що існують зовсім легально, як "Самопоміч Хлопська", українська, селянська організація "Сель-Роб. Єдність" і т. д. В ніч з 30. квітня на 1. травня схватила поліційна ражжія й арештувала найвідважніших і наймужніших борців селянської справі.

З огляду на великі труднощі добитися в далеко закутні села, котрі шпарко стережені фашистськими поліційними псами, а крім цього ще й тому, що незалежна, радикальна селянська преса або заборонена, або на кожному кроці переслідувана, — не маємо досі ще повних і вичерпуючих відомостей про перебіг першого травня на провінції. Але й ці відомості, які вже є, вистарчають, щоби ствердити, що працююче селянство не зякалось ні погрозу, ні свисту батогів Писудського та відважно пішло за поляком 1. травня.

Як в роках 1905—1906 і пізніше 1919 р., так і тепер передвєли селяни з Люблінської округи. В Любліні взяло участь в демонстраційному поході, що нараховувало 5,000 осіб, а на чолі якого йшов посол "Самопоміч" Войтович, понад 1,500 селян з докозалих сіл. Очевидно, що селянство явилось би ще чисельніше, якшо поліція незагорділа-б довкруги, у віддалі 30 кілометрів, всіх шляхів, що ведуть в місто й всіх селян, що прямували до міста не розганяла насильно. Два рази поліція напала на демонструючих робітників і селян, але коли маніфестанти не хотіли відступити навіть перед лезами багнетів, тоді віхали фашистські "козаки" в масу. Багато демонстрантів поранено й арештовано. Трох поліційнєт відмовили послух, бо вони не хотіли стріляти в безборонну масу.

В містечку Маркушів (пулавської округи) демонструвало в день 1. травня 1,000 селян. В любартівській округі прийшли селяни в місто, щоби спільно з робітниками взяти участь в демонстраційному по-ході, однак поліція перевела більокаду заводу, в якому находилися робітники й не перепустила їх. Робітники відвинули на фабричний димар червоний прапор, а селяни, співаючи революційні пісні, пройшли організованим походом. В соколовській округі селяни не могли їзза нечуваних переслідувань поліції створити демонстраційного походу, та те зробили зібрання в народному домі. У вєгровській округі, в селі Лохув сформували селянський похід, що промашерував через багачко сіл в околиці. В Сохачеві (варшавського воєводства) взяло участь в комуністичному, демонстраційному поході понад 200 селян. Поліція напала на маніфестантів і тут прийшло до рукопашної боротьби. Багатьох селян поліція арештувала й закинула в кайдани. Між арештованими й в кайдани закованними находяться теж і жінки.

В Пьотркові (лодзької округи) було в комуністичному демонстраційному поході 30% селян. В Кельцях біли 600 селян взяло участь в демонстрації робітничої лівниці. Поліція виганяла селян з походу, вєдікла до поліційних участків і там побивала їх до крові. У влощівській округі відбулись на місцях мітинги, в яких взяли участь сотні селян. З верховіття придорожних дерев і навіть з косячолів повівали численні червоні прапори.

В Жабковіцах зібралось біля 500 робітників і селян. По промовах відпоручників КПП і "Самопоміч" сформувались демонстраційний похід з червоними прапорами. В Зах. Галичині йшов селянський похід з трьох сіл ривівської округи до міста Ряшєва. Поліція розставила по шляхах свої озброєні стійки, котрі учасників походу биля, вилувовали та закоували в кайдани. В Дуклі (повіт Кросно) відбулись селянські зібрання і селянські демонстраційні походи. У самій Польщі в цьому році, перший раз, селяни взяли участь в травневих демонстраціях. В Гнезі разом з робітничою лівницею демонстрували сотні селян і сільсько-господарських робітників. Поліція розганяла демонстрантів і арештувала шістьох робітників та селян. Теж і до Познаня прийшли селяни, з околиць, щоби взяти участь в зібраннях комуністів та ППС-лівниці. І тут зіткнулись з наступом поліції. В багатьох селах вєдзьської та сусідніх округ крут кинули селяни працю й пішли на зібрання та в демонстраційні походи.

На Західній Україні, особливо у Львові, Бориславі і Перемішлі була могутня й масова участь селян в першо-травневих демонстраціях, організованих Компартією Зах. України й Сель-Роб. Єдності. У Львові поліція побіла посла Сель-Роб. Єдності, Вальницького. У Бориславі кинулися уніформовані посіпаки Писудського разом з палкарями з ППС на посла Сель-Робу Єдності, Хама, як також на певну частину демонструючих робітників і селян та по звірські їх побіли.

В цілій низці західно-українських сіл, де завдяки кривафому теророві поліції селяни не могли демонструвати, відбулись тільки численні селянські зібрання.

Селянські маси щораз краше розуміють значіння спілки робітників і селян, як передумову перемоги соціальної революції. Тільки так можна пояснювати цю масову участь селянства на зібраннях і демонстраціях в день 1-го травня т. р. В міру загострення господарської кризи та наростання політичної кризи фашистської диктатури співаються щораз більше, не лише в місті, але й на селі найкращі борці, що захитують підвалини повольної капіталістичної стьбілізації й фашизму.

К. Лєскі.
Варшава, травень 1929.

ЛУНАЧАРСЬКИЙ ПРО ЖЕНЕВСЬКУ "МИРОТВОРЧУ" КОМЕДІЮ.

Дні 12. травня повернулися до Москви з Женєви члени радянської делегации, що були на сесії підготовчої комісії до конференції в справах розброєння, заступник нарком-справ тов. Літвінов і нарком-освіти тов. Луначарський. Делегация пробула в Женєві три тижні. За цей час вона взяла участь у 12 засіданнях комісії. Тов. Луначарський у розмові зі співробітником преси заявив:

"Сесія раптово затягнулася і набула більшого значіння, ніж ми передбачали, звісно, не в розумінні проблеми розброєння, а як зайвий доказ упертого небажання буржуазних держав, які брали в ній участь, доказати хоч трохи сил, щоб запобігти майбутнім війнам. Усі реальні пропозиції СРСР про обмеження або заборону хемічної війни, військово-повітряної флоту та інші відкинено. Відкинено також піддану від Німеччини й підтриману від радянської делегации пропозицію про обмеження використання бомб. Та не вважаючи на все, радянській делегации не доводиться жалкувати, що вона витратила стільки часу в Женєві, бо без її участки не було-б викрито цілком усю обуду буржуазних політиків. Особливо велика робота тут припаала на тов. Літвінова, якому довелося виступати 60 разів.

Комедія "розброєння" ще не закінчилась. Складання останньої сесії "підготовчої комісії" передбачається в жовтні-листопаді 1929 року, і тоді вважажимо, що все "готове" для скликання ширької міжнародної світової конференції. Проте час скликання цієї конференції ще не досить визначено. Розмов та галасу довкола "світового конгресу" тає тепер дуже багато, та вже цілком ясно, що гора породить мишу.

Травневі події в Берліні, — каже тов. Луначарський, — виканкали в буржуазній пресі напад люти та новий потік ріжніх інсинуаций на адресу СР СР. Із всіх буржуазних газет тільки "Франкфурте Цайтунг" наважилася відразу заявити, що вся вина падає на поліцію, яка своїми агресивними діями спровокувала сутички. Проте, вже 8-го травня, коли я, повертаючись із Женєви, приїхав до Берліна, в громадській думці стався певний злам і відповідав до того слав також тон преси, бо виявилось, що серед 33 забитих нема жадного поліційца. Ці факти рзвідали всі брєхливі повідомлення про "руку Москви", яка ніби-то "готує повстання".

КИТАЙ "ЕВРОПЕІЗУЄТЬСЯ".

В дні 1. травня нанкінський уряд видав заборону для китаїтців носити коси.

АНГЛІЙСЬКА КОНСЕРВАТИВНА ПРЕСА АТАКУЄ ЛІБЕРАЛІВ.

Капіталістична преса недоволенна вислідом виборів у Великій Британії. Консервативна преса гостро атакує ліберальну партію. І має рацію. Партія праці успішно заступає тепер собою і своєю платформою ліберальну партію. Лібералам тепер залишається: реакційним перейти до консерватів, а поступовішим до партії праці й на тому покинути своє існування, що, розуміється, невдовзі й станеться.

"Morning Post" каже, що Лойд-Джордж може собі тепер загравати тим, що від його голосів залежатиме уряд, але він переконаний, що така поведінка не зміцнить його політичної авантюри.

"Дейлі Телеграф" закликає Балдуна до "відбудовування" свого міністерства (бо багато його міністрів провалилися) й не резигнувати, але чекати зібрання парламенту й там прийняти з такою програмою, на якій опозиція зламає-б собі голову.

"Дейлі Мейл", найреакційніша газета у Великій Британії, каже, що консервати забагато уваги присвятили ліберальним антагоністам в часі виборів й тим лишили вільну руку "зрадничому соціалістичному ворогові".

"Дейлі Експрес" каже, що кожна партія, яка забуває, що "нація перша, а партія друга" — дістане поличку.

Ліберальна "Дейлі Нюс" вірить, що в новому парламенті

буде багато клопоту й що він буде недовговічний.

Лейбористська "Дейлі Геральд" вітає партію праці, що перший раз в історії показала найсильнішою в країні не тільки над буржуазними партіями, але й над комуністами. "Дейлі Геральд" домагається від Балдуна, щоб він зрезигнував і віддав владу "народному вибранцеві" Рамзеєві МекДоналдові, закінчуючи, що єдиним логічним висновком для справжніх консерватів і справжніх лібералів є злучитися в один табір.

"Несправжні" консервати й "несправжні" ліберали певно повинні перейти до партії праці. Це мусять бути другий й третій логічний висновок "Дейлі Геральд".

Лондонський "Таймс" звалоє вину за ціле положення на лібералів, але каже, що якраз нема потреби. "В минулому найкраще було вихід з такого самого положення" (лист Зіновєва?), каже "Таймс", і його можна знайти зараз.

І справді ця велика капіталістична газета найправильніше розсуджує. Бо якраз британським капіталістам нема потреби навіть тоді, коли МекДоналд перебере владу й стане при ній.

Ліберальна "Манчестер Гардіан" висловлює опінію, що при допомозі лібералів котрий небузь уряд зможе існувати "комфортабельно". Газета висловлює думку, що Балдуин повинен остати при владі до скликання парламенту й цим дати час і можливість сформуватися лейбористсько-ліберальному компромісові.

Мусій.

го комісаріату, щоб ствердити, чи правдива є погослова, що посол Сипула був застрелений на форті Бема.

Співпраця пенесівських палкарів з поліцією державного комісаріату говорить сама за себе. І цим разом газети в ролі

"Експресу Пораннього", хотять затерти сліди нового палкарсько-поліційного злочину і цюкують на комуністів. Та нагіна підіймана часто півурядовою пресою має на меті підготовлення погромницьких настроїв проти комуністичних послів.

АНГЛІЯ МАЄ 9,560 МІЛЬЙОНЕРІВ.

Уряд, що збирає дохідовий податок в Англії, опублікував недавно статистичні дані за 1928 рік. Виявилось, що в Англії є 9,290 доцарових мільйонерів. Поміж тими "бідними" знаходиться 543 мільйонерів в фунтах стерлінгів (один фунт стерлінгів рівний 5 долларам). Пересічний річний дохід кожного з тих "стерлінгістів" перевищує 500 тисяч долларів, а разом мають вони 250 мільйонів долларів річного прибутку.

Мільйонерів в доларах нараховується 8,747. При тім 6,424 людей дістає річно до 100 тисяч долларів доходу, 2,045 душ — до 200 тисяч, а 278 людей "добуває" до 250 тисяч дол. річного зиску. Скільки то в тих доходах криється людської кривди!

При цій нагоді треба пригадати, що в Англії є 1,500,000 (півтора мільйона) безробітних і що там 200,000 майнерів і їх родини пухнуть з голоду. І тільки завдяки тому можуть там бути тисячі мільйонерів.

Гоголь 151
Короленко 147
Хвильовий 142

Наведена таблиця показує, що для читача-робітника авторів-американців є найбільші й доступніші за всі інші.

"Мені, каже 40-літній механік, подобаються особи, що їх змальовується тим, що вони незвичайні, з сильною волею, при чому подано так цікаво й закінчено, що мимоволі віршиш в них".

З цієї таблиці теж видно зріст попиту на книжку українських письменників. Правда, масовий робітничий читач цікавиться годують старшим письменниками. Завважається, що Франка, Левицького, Мирного й інших читають і цікавляться головою тими творами, в яких відображено побут робітника й селянина. Так само помітне зростання цікавості у масового читача до художньої літератури, що захоплює своєю фабулою і добре розгорненою дією.

ЩО ЧИТАЄ МАСОВИЙ ЧИТАЧ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

У 8-ох фабрично-заводських клубних бібліотеках Вінницької округи на Радянській Україні прослідковано через цілий рік від 1. жовтня 1927 р. до 1. жовтня 1928 р., які твори і яких письменників найрадіше читають масові читачі. Клубні бібліотеки були: у цукровиків 4, у харчесмаку 2, у хеміків 1 й у гірників 1. Книжки бралися під увагу тільки тих авторів, які в кожній бібліотеці визначувались не менше 25 разів на рік. Бібліотечний відділ Вінницької округи прослідвав таким чином 7,000 томів книжок, що вони були між читачами.

Підсумовуючи усі їхні дані на підставі обліку складено список тих авторів, які є улюбленими робітничого читача.

З прочитаних 7,000 книжок припадає на поодинокі автори:

Дж. Лондон	394
Сінклер	286
Велс	271
Жеромський	254
Горький	247
Келерман	231
Винниченко	213
Сефурліна	214
Лок	218
Франко	213
Романов	211
Коцюбинський	196
Шевченко	193
Мирний	191
Вовчок	189
Фарер	174
Еренбург	171
Толстой	163
Галадов	161
Вересаєв	152

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

ЯК ЧОЛОВІК ПРОМІНЯВ ЖІНКУ НА ВОЛІ І ЩО З ТОГО ВИЙШЛО.

(Написав П. Нечай.)

3.

Каленикова мати в одну душу:

— Женився-б сину. Хазяй-ки-ж треба в хату. Я далі вже не здужатиму сама управитися в господарстві.

— Та нехай...

— Нехай та нехай. Женився-б. Чи старим парубком отак і вівчати думаеш?

— І чого він? Одно — женися! За що я буду женитися? Грошей нема!

— Якось би стяглись. Тепер пішла мода на дешеві весілля. То колись було — і попови, і дякові, горілки та музик поставчай. Он людські запущуться в сільраді та й живуть ще краще, як вчани. Так би й ти. А коли що, то воли можна й продати. Київ один є та прикупив би по весні другого, а за остачу можна й весілля справити.

— Чого вам так закортіло женитися? Діть самі та й женися. Не бачив жінки, щоб голову гризла.

— Такої, сину! І в кого ти вдавеш? Батько твій, покійночок, ще до призовів женився, а ти он уже з бороною й нежонатий.

— Нехай...

— Чи, може, до пари не підшукаеш?

— І, мамо, для чого заводити оті балачки?

— А як же? Людські матері вже бабуть, а я і помру, онуки не бачивши? Куди воно годиться? Чи ти в манастир налагодився? Коли-ж немає тепер тих манастирів. Порозгонили!

— Баба Віда заурнео хитає головою: їй манастирів шкода — порозгонили, і на Каленика жаль — отакий удався? Наче-ж і недурний, і роботящий, і чарки не цурається, а дивись — бурлаке парубком. Хоч би так довелось на віку поколихати онучатко та відповісти за невісткою перед смертю.

— Та як же воно буде, Каленику?

— Ніяк... Немає підходящої дівки.

— Чого-ж немає? І в Кирилів Полайді дівка гарна, хазяєвська. Стара Мокрина не раз уже закидала слово про сватів, та й у Макара Коломаки — чого-ж не дівка? Лантух жита сама підіймає! І вибирай хоч ту, хоч ту.

— Нехай подумаю.

— Чого там думат? Час

уже надуматися — не маленькій.

— Таки-ж треба подумати, мамо?

— Думаєш, та щоб уже не довго.

— Припікає вам?

— Хіба-ж, сину, таки й не долече? То те, то друге: "Чого так ваш Каленик, бабо, не жениться?"

Каленик чиркає.

— Таки-ж і народ у нас!

— Народ, сину, такий. З таки ми з старим звикали, і тобі з ними вівчати треба.

— Яке ім діло до мене?

— Звикали... Кожне жениться, бо то-ж у хазяйстві без хазяйки діло плаче.

— Повигадуємо...

— Не з нас пішло, сину!

4.

Торговця ворухнуться й гомонить. Через увесь майдан обабіч стоять рядами вози, а вздовж між возами — вулиця. Коло возів — воли, корови, телята, вівці, коні — ремигають, вибікують покупців. На возах похрокують годовані кубани, верещать поросята, курчакують півні. Понад возами ходять чоловіки й жінки, мацають худобу за хвости, за вим'я, у зуби заглядають, цьвохають батогами, торгуються спокійно й байдуже абсолютично й божучись на всю торговлицю.

Інший чоловік стіпає коло чийогось продажного коня чи корови, закладає руки за спину й дивиться — дивиться не рухаючись, аж поки хтось ненароком штовхне його. Чоловік позіхне, сплясне й піде далі, щоб далі знов стати коло худоби й дивитися, дивитися. Бо який же то й базар, як не обійти його й не постояти коло кожної корови, коло кожного коня.

Омелько Вишкварок став коло пари добрих волів і заснув. То пак, він не заснув, бо дивився на волячій хвості й навіть думав:

— Добрі воли.

Думав і позіхав. Люди товклаєся, штовхали Омелька, а він стояв і дивився на воли. І почало йому здаватися, що ці воли уже десь бачив. Де він їх бачив? — от ніяк не згадає.

— Здоров, Омельку!

Омелько підвів очі від волячих хвостів:

— Каленик?!

Каленик чиркнув через попельного вола дугою.

— Закурити є?

Омелько скрутив цибух і передав кнсет з газетою Каленикові на віз.

— Продаєш?

— За триста!

— Дають?

— Ну, ти, сирій, не викидай сина!

— Добрий базар...

Каленик лежить на возі, Омелько схилився на полудрабок — курить і чиркають.

— Уже снідав?

— Купив оце чвертку.

— Ну, то сідай на віз.

Виймає Омелько з кишені чвертку, шльопає нею по лівій долоні й умоується на ній.

— Будмо...

— Здоров пиши.

Закушують салом з огірками.

— Будмо...

— Та допийвай...

— Іван-не-е! А йдїть і ви до нас снідати. Та гукніть і на Дмитра, отам тільки що лаявся з циганом!

— Воли?

— Продаю, та щось не дуже питають.

— То я-ж збігаю по півночкварті.

Омелько, Каленик, Іван та Дмитро жуять сало з хлібом, здоровуються до чарки, гомонять.

Розмова жвавішає:

— О, Писин! А йдїть до нас снідати!

Під обід коло Каленикового воза сїй окремих армарок: десюток чоловіків і півдесятка молодішх голосно демується, регочуть, співають. Під возом, на спокусу безпритурних, лежить купа порожніх горлячаних фляшок.

Каленик черволий, розхристаний, стоїть навколошки у возі перед Омельком і махає руками:

— Ну скажи, ну скажи — ти-ж Омелько Вишкварок?

Омелько довго дивиться на Каленика посоловілими очима й плямає губами.

Інші частуються, і кожний намагається розказати другу про своє горе. Молодці встриють у розмови, — ніяк не перекричать чоловіків! Омелько нарешті збирається з думками, обнімає Каленика, лягає йому на груди головою, підпирши рукою щокую і, розчепивши рот, от-от вивихне щелепи, — високо-високо заводить: "Малюїтнього-нерозумного..."

— Е-е! Тільки жаль мені на волю своєю...

— Оженив він мене малюїтнього... Малюїтнього-малюїтнього...

— Півтора десятка чоловічих та жіночих голосів влітають в пісню і ридують про сина "нерозумного" та про "жінку нехазяєчку".

(Кінець буде.)

ПЕНЕСІВСЬКІ ПАЛКАРИ І ФАБРИЧНА ПОЛІЦІЯ СТРІЛЯЮТЬ ДО РОБІТНИКІВ.

Дня 30. квітня на бажання робітників працюючих у фабриках амуніції на форті Бема, у Варшаві, вїдав посол Сипула на те місце, щоб відбутися віче. Тов. Сипула прийшов перед фабрику в годині 5-їй по полудні. Чекаючи на вихідних робітників, він розмовляв з кількома робітниками, які його пізнали. Незадовго збиралося коло посла півняке число робітників, які кликали других, щоб йти на зібрання. Рівночасно збиралося під фортом кілька пенесівців, що дали знати фабричній поліції про віче. Поліція вїбігла по хвилі задією брямом

форту і без ніякої перестороги почала стріляти в робітників, даючи салю за салю. Головним виходом від портєрні вїбігла пенесівська бойка, та-кож стріляючи до зібраних. Настала паніка. Поліція й пенесівці вганяли за робітниками, арештуючи кого попало. Горстка озброєних робітників з форту відпровадила посла Сипулу аж до вулиці Гостинської, охороняючи його перед нападом палкарів.

В годині 11.30 ночі зголосився до помещиканя посла Сипули якийсь осібяк, який твердив, що прийшов від державно-

"КРАСІН"
В ПОЛЯРНИХ ЛЬОДАХ.
НАРИС М. ШПАНОВА

(Продовження.)

Згідно із спостереженнями штурманів, за останню добу нас здрейфувало на 8 миль. Підсилюється дрейф до норд-осту під впливом зюйд-вестових вітрів, що інколи переходять майже в чисто зюйдові. Дрейфує нашу льодину, дрейфує і торося, що навколо нас. Дедалі ширше стають розцілини навколо нашого аеродрому.

Скупа полярна весна таки нагадує про себе. Сніг зсїдається. Соєвичними днями ліж не сковзються по його поверхні, а хлопають у воді. Ліж з розгоном залазять під тонку півку великих таловин і, не вступивши удержатися, відразу потрапляють по колїна в крижану воду.

Але це нічого, коли-б світило сонце. Густі хвилі туману раз-у-раз обгортають небо. Іноді туман буває такий густий, що на кілька метрів від корабля нічого не видно.

В 2-ій годині ночі проти 10. липня, знову з'явилось сонце. Чухновський налагодився летіти. Але, досїтивши, коли заводили мотори, сонце по-зрадничьому сховалося, і аеродром знову в густому тумані.

Не гаразд і з "Красіном". Зламало лопасть лівого гвинта. Сьогодні подолаж Жолудів сказав, що в румпельному відділі зламався чарунний погон. Виявилось, що натиском криги зламало обмежувач стерна і масивну крицеву петлю, на якій стерна підвішено. Літисини на одних льодах без стерна — перспектива погана. Звісно, корабель, що має бортові гвинти, не є цілком безпорадний, зуміє, може, вивести з льодів, але це аж ніяк не легко. Треба, хоч що будь, підшукати яко-мога лекший вихід з льодів. Може найкраще просто чекати, поки крига розійдеться під вітрами. Але чекання віддалить на невизначено довгий час мету експедиції. Чухновського бере нетерпеливця. Як-крає сонце, що було за сунутника нам всі дні, поки ми йшли повз береги Норд-Остлянда, дедалі менше визнає за туманів. Синоптична карта Березкіна все більш рибіє чорними кружалками суцільних хмар.

10. липня.

В 16-ій годині 10-го липня туман трохи розвіявся. Коло літака енергїчно працюють механіки. Мені треба допомогти розгорнутися Чухновському, коли літак підїйде до старту норд-ової дорїжки. З кількома кочегарами їду на ліжах два кілометри від старту. Звідси мені видно, як Чухновський починає кружляти по аеродрому, простуючи до нас. Тривожно дивлюсь на машину, що переїжджається з крила на крило: елєрони її чїпляються за сніг. Чи підїйде до мене машина по горбках і проталинах? З великою обережністю веде машину Борис Григорович. Щоб бачити поверхню аеродрому,

він висунувся до пояса з машини. Нарешті, літак підвозає до стартової дорїжки. Ліжк профудили у талому снігу слід заглибшки з півметра. Мокра крупа голубою дорїжкою блищить до самінького корабля. Ми кидаємося до лівого крила машини, щоб дати змогу Чухновському розгорнутися на місці і стати в напрямі старту. Але, щоб пробігти 20 кроків, які віддалюють нас від машини, треба витратити чимало часу й зусиль. Що-крок, то я провалююсь все глибше, а вже недалечко коло крила, загрузаю до поясу в глибокий сніг. Вода холодними струмками лється за високої чоботи. Але про це ніколи думати. Чїпляємося в алюмінієове крило, і літак, працюючи правим мотором, круто розгортається на 180°.

Чухновський встає, щоб ще раз орієнтуватися в напрямі розгону. Безладно розкидані червої палими гостро офарбованих перепон збивають його з пантелику. Він робить рухи рупором і щось кричить до мене. За гуркотом моторів цього не чути. Підхожу до літака і, переборюючи опір повітряного струмка від гвинтів, лізу по слизкому крилові до Бориса Григоровича. Поясною значання червоних плям і місця перепон. Мене турбує великий льодовий поріг в кінці дорїжки, якого нам не пощастило знищити цілком. Мені здається, що Борис Григорович так і не розбрався в цьому хаосі червоних плям. Мотор скидає мене з крила і я, сквозяючись, сторчакнув в талій сніг.

Чухновський дає повний газ. Ми розгїдуємо машину за крило, щоб допомогти їй зрушитися з місця. В цю мить з верхнього

турельного юга вистромляється червоне обличчя Олексїєва — він махає руками. Підбігаю знову до літака. Але це тільки так говориться — "підбігаю". Загружаючи до пояса в снігу, руками й ногами караскаюся по кризі в сніговій хуртовині, що її знімають пропелєри. Так, отож, не-підбігаю, а підвозаю до літака. У віконце висунулося зелене обличчя Блауфїштейна. Він на мигах пояснює мені, що в нього нема води, щоб пити. Треба накласти снігу в ліжку з-під бензини. Подаю ліжку у вікно, махаю рукою Борисові Григоровичу. Все готове. Що-сили розгїдуємо машину. Вона повільно сповзає з місця. Всі мотори відразу включили на повний газ, і літак біжить дорїжкою; гейзери води від розталого снігу б'ють з-під ліж навкруги.

Але Борис Григорович скерує просто на зрадничий поріг, про який я йому щойно говорив. Він зламає ліжку. Зараз машина втрапить швидкість і або вгрузе в купу крижаних горбків, або збавить газ, щоб зупинитися. Але все гаразд. Від штовчка в ледяний поріг машина підскакує в повітря і плавно здіймається вгору.

Дивлюсь на годинник — в 16-ій годині 30 хвилин.

Літак покружляв над нашими острогами і пішов в напрямі на зюйд-ост в бік острову Карла XII. На обрїї-хвилі густого туману, що, мов димова завіса, котиться в наш бік з півночі.

Коло борту зустрічаюся із заклопотаним Березкіним.

(Далі буде.)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНОУТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ ПІ ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиний український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиний дійсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси праючоїої фармерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиний журнал в українській мові для праючоїої жінцотви, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"СВІТ МОЛОДІ" — одиний журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повний часопис в журналі посилайте або на ім'я кожного часопису окрема, або на ім'я й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd.
Cor. Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

Сторінка Робітничого Запомогового Товариства

ЯК ПОВИННІ ПОВОДИТИСЯ ХВОРІ НА СЕРЦЕ.

Є різні серцеві хворі. У одних хворих серце не може виконати ті завдання, що ставить перед ним повсякденне життя і професійна діяльність. У інших спостерігаються різні розлади з боку не лише серця, а й цілого організму (задишки, набряки, опух печінки тощо). Такі хворі кінце потребують спокою. Поки не зникнуть всі ці, іноді дуже тяжкі, явища, поки не зміцниться серцева діяльність, вони повинні суворо додержувати дієти, обмежуючи своє харчування і що до якості і що до кількості їжі.

До другої групи хворих, з так званими вадами серця, таких суворих вимог ставити не можна. Треба лише пам'ятати, що всякий такий хворий, носить у собі зародок майбутнього ослаблення серцевої діяльності й частого захворювання серця. Отже він не може жити, як інші, цілком здорові люди, повинен обмежувати себе.

Людам з такими серцевими захворюваннями треба насамперед обмежувати свою фізичну й розумову діяльність. Якщо такий хворий з професійної необхідності або ваганнями, то йому треба відмовитися від своєї професії. З цього зовсім не треба робити такого висновку, що всяка людина з вадою серця повинна зовсім відмовитися від усієї діяльності, зв'язаної з фізичним напруженням. Навіть тим хворим, яким доводиться фізично працювати, ми радимо робити легкі спортивні й фізичні вправи, щоб їхнє серце не ослабло ще більше.

Відомо, що орган, який працює надзвичайно мало, той і розвивається кепсько. М'язи (мускули) у людей, що не роблять фізичних і спортивних вправ, стають чимраз тонше, чимраз слабші. Те ж саме буває і з серцем. А тому ми радимо серцевим хворим хоч потроху робити спортивні вправи.

Ми радимо також серцевим хворим уникати сильних психічних збуджень, бо вена зміна настрою, а особливо всяке хвилювання й сильне збудження викликають порушення ривності нервової системи взагалі і зокрема відбиваються на

нервовій системі серця, яка регулює серцеву діяльність.

Ось чому ми часто - густо спостерігаємо погіршення серцевої хвороби після тяжких душевних переживань.

Якщо в серцевих хворих, опріє серцевої хвороби, спостерігається ще й ослаблення нервової системи, то таким хворим ми радимо зміцнювати їхню нервову систему лікування водою, електрикою, а тим, що не мають можливості вживати таких лікувальних засобів, робити хоч холодні та теплі натирання. Останні корисні ще й тому, що зміцнюючи нервову систему, ми разом із тим зміцнюємо й загартуємо весь організм, а сильний організм легше зносить всякі зарази й застудні захворювання, які можуть у значній мірі погіршити основне серцеве захворювання.

Серцевий хворий повинен обмежувати себе і що до харчування. Коли людина вживе тяжкої, ситої, гострої їжі, що її важко перетравлювати, коли вона занадто наїдається, то харчотравним органам доводиться надмірно працювати, а це відбивається і на серцевій діяльності і може спричинитися до погіршення її. Особливо це торкається тих випадків, коли людина перевантажує шлунково-кишковий тракт, що довго перебуває в цьому. В цих випадках їжа розкладається, в шлунку утворюється багато газу, який піднірає грудочеревну перетяжку й погіршує серцеву діяльність. А найбільше шкодить розладнення тим серцевим хворим, що схильні до цього. Коли такі хворі переїдають, вони стають ще гладші, і через це діяльність їхнього серця, і без того ослабленого, ще гіршає.

З другого боку, виснажені людині ми радимо посилене харчування. Але це харчування повинно складатися головним чином із продуктів, що легко засвоюються. До того ж людина повинна їсти часто і потроху. Загальне правило харчового режиму для серцевих хворих таке: ці хворі повинні якнайменше вживати м'яса і взагалі білкової їжі. Найкорисніші для них молочні й вегетеріанські страви. Окрім того, таким хворим ка-

тегорично забороняється вживати всяких спиртних і взагалі підгострих напоїв (кава, міцний чай тощо). Насамкінець, зважаючи на те, що нервова система бере важливу у-

часть в регулюванні серцевої діяльності, таким хворим зовсім не можна курити, або ж вони повинні курити дуже мало.

Проф. М. Губеріца.

ЧИ КУРЕННЯ ШКОДИТЬ?

На скорочення людського життя впливає багато чинників, до яких безумовно треба зачислити також і вживання нікотину. Хоча деякі дослідники вважають курення тютюну за нешкідливе, однак величезна більшість учених твердить, що тютюн впливає на скорочення віку людини.

Вже 1868 р. науково стверджено, що пересічний вік курців триває 48 $\frac{1}{2}$ року, а некурців 59 $\frac{1}{3}$ р. В 1911 р. одні американське аскураційне товариство подало такі дані про 180 тисяч аскураварих членів: від 100 старих людей, що після обчислень мали вмерти до означеного терміну, вмирало:

не-курців тільки 59, неналогових курців (що тільки декілька курили) вмирало 71, звичайних курців — 84, а налогових курців вмирало аж 93. Один учений задав собі праці пізнати сто старців, що мали вже понад 90 років життя. Десять з них мали понад 100 літ, а всі інші мали 90 до 100 літ. Виявлює, що того віку дожили 42 некурці, 42 ті, що зачали курити шойно на старість і 16 курців. Зауважено, що ті старіки курили здебільшого лютльки, які менше шкодять, як папіроси.

І чи не краще триматися тогочасних правил: Хто не курить, шодить здоров'я і не пускає своєї праці з димом?

Я ПЕРЕКОНАВСЯ, ЩО РЗТ Є ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦЮЮЧИХ.

В першу чергу складаю подяку Головному Зарядові Р.З.Т. у Вінніпегу за виплати мені допомоги в сумі \$133.50 за час моєї недуги, а так само й тим товаришам і товаришам, що дали ініціативу до організування Р.З.Т. Я знаю, що це члени й членкині ТУРФДім збудували Р.З.Т. і їхня заслуга в тому, що вони поклали основу під оте Запомогове Робітниче Товариство.

В 57 ч. "У.Р.В." вчитав я на сторінці Р.З.Т., що тільки 5 товаришів отримали допомогу в сумі \$313.50 за час їхньої недуги, а зі звітної Конвенції Р.З.Т. я допитався, що Головний Заряд Р.З.Т. виплатив за минулий рік \$11,098.77. Сума навіть дуже велика, яка допомогла не одному в його найгірший хвилини.

І мені пригадалась слова моєї дружини, що раз-у-раз говорила до мене: — Не мей де подіти долара та несеш на ту владку. А подивися у ту книжечку і побачиш скільки-б грошей ти вже був мав, як би тримав їх у себе. Вже-б і ти мав черевки, а я кашлюх за ті гроші.

Пряду сказати, що-ж з одного долара на місяць — толкував я мой дружині. Ні купити

за того що, ні до банку йти теж не мав з чим. Та в тому я не мів таки переконати моєї дружини.

Саме завдяки отим передовим працівникам, товаришам, що на зібраннях і по домах, чи при роботі пояснювали вагу і значіння робітничих організацій та закликали працюючих, щоб ставали їхніми членами, зробив і я оту жаску (так мені тоді здавалось), висунувшись в член Р.З.Т. Та не дого я так думав, а скоро переконався, що Р.З.Т. є наша робітнича організація. Вступаючи до Р.З.Т., я думав теж, що я все знаю. Я був де доволітим членом товариства Провіту, належаю до греко-католицької церкви, ходив навіть на баї та літніки, що їх зачасти устроювала "парохія". Та прийшов час і я залишив Провіту, оставив і греко-католиків. Не дістав я роботи, не мав грошей, не мав в чім і з чим ходити в церкву, бо треба було найменше дати кюдра на "тану", тай залишив їх.

З часом я став членом робітничих організацій і тут аж зная і про отой страшний членик і гнет працевотчої класи капіталом і його агентами. В робітничих організаціях я побачив, скільки то треба мені вчи-

тись і працювати над самим собою, щоб знав, як вести боротьбу проти вискувачів. І я працюю над поглибленням свого знання. Читаю книжки, читаю нашу робітничу пресу.

Ів. Пелешок.

ДЯКУЮТЬ ЗА ДОПОМОГУ.

ЩОБ ЗАВТРА НЕ БУЛО ЗАПІЗНО.

Оцею дорогою бажаю висловити найщирішу товариську подяку, як Головному Зарядові Р.З.Т., так і відділовому за виплати мені допомоги в сумі \$52.50 на час моєї слабости. Так само я кличу тих товаришів і товаришок, що це не є членами нашої так дорожчої організації, ставати в її ряди вже сьогодні, бо завтра може бути запізно.

Андрій Щудло.

ТІЛЬКИ РЗТ НЕ ЗАБУЛО ПРО МЕНЕ.

Я отримав \$16.50 від Головного Заряду Р.З.Т. як допомогу на час моєї слабости. Мене відвідували опікуни хорих через чотири тижні. Як Головному Зарядові, так і опікунам хорих я вислакую щирю подяку за їхню допомогу і тур.

У цій місцевості є не багато таких робітників, що не належать до Р.З.Т. Не один з них і мені говорив: — Що тобі а Р.З.Т.? Та сьогодні я самий на собі переконався, що Робітниче Запомогове Товариство це організація, яка опікується нами тоді, коли в нас немає ні сил, ні здоров'я.

М. Клишчук.

ДЯКУЮ ЗА \$236.25 ДОПОМОГИ.

Складаю щирю подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за виплати мені допомоги на суму \$236.25 за час моєї недоброти до праці. Так само складаю щирю подяку товаришам опікунам хорих, що відвідували мене в Ді Цез. Ман., як також у Вінніпегу через цілий час мого каліцтва і потімачи, як дійсно товариші.

А зараз закликаю усіх робітників ставати в ряди Р.З.Т. і других робітничих організацій, бо тільки від робітничих організацій робітник може отримати поміч, яку я отримав від Р.З.Т.

Василь Судома.

Winnipeg, Man.

НА МАСОВОМУ ВІЧУ РЗТ.

Дня 15-го і 16-го травня відбулось в Кемек, Саск. масове віче Р.З.Т., на якому говорив організатор тов. Клібановський про значіння і розвиток Робітничого Запомогового Товариства. На масовім вічу було около 60 присутних, вони слухали промови понад 2 години.

Товариш організатор щиро розказав про те, яке забезпечення приносить ця організація своїм членам і скільки вона виплатила за час свого існування допомоги хорим і помертвому рідним померших. Також розяснив тов. Клібановський різницю між Р.З.Т. й аскураційними компаніями, які створені для бізнесу, а не для добра робітників і фермерів.

Не забув організатор розказати про прийот і спритність, які закупило Р.З.Т. для своїх членів-стариків і калік, та для сиротів. На його заклик зголосилось 6 аплікантів. Гадаю, що можна було-б добути більше членства до Р.З.Т., як би Головний Заряд частіше вислав організаторів. Другого дня тов. організатор мав мати спільні наради з членством обох відділів Р.З.Т. і ТУРФДім. У своїй промові він закликав присутніх членів до читання і освідомлення, яке можна дістати тільки в робітничих організаціях.

Відтак буди річні питання по організаційним справам, на які організатор відповів вдовольно. Гадаємо, що тепер відновиться трохи праці в нас, почнуться і спільні читання, бо до цієї пори наше членство стало байдуке до освітньої праці. На запити, чому не приходять на спільні читання, все було відповіди: — Чого я там піду, я в дома прочитаю.

Гадаю, що тепер ми візьмемося щиро до освітньої праці й захопуватимемо наших симпатиків до читання робітничої преси і літератури.

Б. С. Корман.

Кемек, Саск.

ПО ЗБОРАХ Р.З.Т. СВЯТКУВАЛИ 1-ШЕ ТРАВНЯ.

В Брентфорд, Ont. відбулись місячні збори відділу Р.З.Т. 5. травня. Вже після зборів, по полудні, ми відвідували рівночасно день перше травня. В нас немає своєї оркестри й тому годі було-б добути більше членства до Р.З.Т., як би Головний Заряд частіше вислав організаторів.

Тов. С. Батрій перенів у своїй промові, як народжувався оте міжнародне робітниче свято, згадав про шікаговський страйк й про всі ті бої, що їх вівши працевотчої усюго світу в обороні права на вулицю й демонстрації в день першого травня. І зараз потягла робітничу хвору на вулицях Берліну, зосунув членів до читання і освідомлення, яке можна дістати тільки в робітничих організаціях.

Відвідування "Інтернаціоналу" закінчили мітінг.

Брентфорда, Ont.

Робкор.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Накладом Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства шойно вийшла давно очікувана й дуже цікава книжка з під пера відомого американського письменника Джіма Тулі, в перекладі І. Ю. Кулика.

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ (АВТОБІОГРАФІЯ БОСЬКА.)

Письменник сам колись був боськом. Він в цій книжці описує різні чудернацькі пригоди життя бродяг. В книжці 31 найцікавіших оповідань.

У Злучених Державах зміст тої книжки показують на "мувінг пікчерс". Книжку видано дуже гарно, на прекрасному книжковому папері.

КОШТУЄ ЛИШЕ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення разом з належністю засилайте до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

(Написав Л. Цукерман).

У маленьких консервних фабриках Далекого Заходу, в поважних хлібопекарнях, в ресторанах, де гості самі себе обслуговують, — принцип поковзної збиральної дороги — скрізь застосовується.

У перший період існування підприємства збирання окремих частин авта відбувалося в такий спосіб: робітники з візками пересували по майстернях і приносили потрібні для кожного авта частини до місця його збирання. Одні довозили мотори, другі — шасі, треті — вісі і т. ін. Збиральні загони пересувалися з місця на місце й досить було який-будь один виявити повільність або неохайність, як затримувалася весь процес. Відтак стали розкладати окремі частини по окремих пунктах, повз які тягнули підчас монтажу — шасі на ливнях, а мотори, що дукались разом з ними, збирали по дорозі потрібні частини.

Згодом при остаточнім збиранні авточастин, зробили спробу утворення "збирального шляху", по якому пересувалися окремі частини та переводилися роботу в механічний спосіб. Після того, як конвеєр зайняв місце в виробничому ланці, з нього стали користуватися в

виробництві друго-рядних частин. За конвеєром, що його застосовується для остаточного збирання, стало на черзі влаштування поковзного ланцюгового шляху для моторів, для відливання чавуну й т. ін.

Форд описує роботу найвизначнішого в світі конвеєра, більш як на одну мілью завдовжки, що працює на його заводах у Гайленді. Від залізничних рейок, проходячих через ливарню й головний машинний відділ, він збирає відліткі та інші частини й розподіляє їх по окремих майстернях.

За посередництвом другого поковзного збирального шляху збирається вже готові до вжитку матеріали й спрямовується їх до вагонів, які відвозять їх до інших відділів заводу. Точне використання робочої сили (тейлоризм), що виявляється в найточнішому регулюванні поодиноких дій та найсуворішому контролі, є одною з основ організаційної структури американської промисловости та успіхів конвеєра.

Головною проблемою є встановлення найдоцільнішого темпу роботи. У виробничому процесі усуваються всі нерівності, всі прискорення й затримки. Система поковзного збирального шляху призводить розподіл праці до останніх меж. З першого погляду на майстерню, де застосовується конвеєр, відчуваєш подив, спостерігаючи велику кількість людей, що, проте, працюють зовсім близько один від одного; окремі робітники й окремі машини перебувають на певній, точно вимірній, відстані один від одного. Так провадиться робота й у

Форда, де в ході єдиного безперервного виробничого процесу, з чавуну та інших металів, а також різних матеріалів в кінці збирального шляху виходять готові авта. Те саме відбувається і на чикагських різнищах, де темп діл поковзного збирального шляху точно розмірений — забиті, знекровлену свиню спрямовують до окропу, а далі до машини, що здирає шетину; так само і в хлібопекарнях, розсіляних підприємствах і в усіх інших промислових організаціях Злучених Держав поковзна збиральна дорога являє собою найбільше досягнення організації виробництва.

В майбутньому соціалістичному устрої вона буде основою господарчих процесів. Тоді робітник користуватиметься не тільки з права скорочувати своє життя в процесі немилосердного експлуатування машиною, але — навпаки, весь процес праці буде побудовано в такий спосіб, що інтенсифікація відбуватиметься за рахунок скорочення необхідного робочого часу для обслуговування всіх потреб громади.

В даний час капіталістична та особливо американська раціоналізація є процесом однобічний, який прислужується виключно інтересам капіталістичного підприємця.

Що-ж собою являє раціоналізація та яке значіння вона має для робітництва? Раціоналізація — це максимум продуктів праці, що його одержує капіталіст шляхом розвитку машинізації та вдосконаленні промислової організації: цього "максимуму" досягається шляхом застосення автоматизації праці. Стрічка — го-сподар. Темп руху стрічки визначає темп руху

людського тіла. Що швидче крутиться машина, то дешевше один оборот і дуже напружене енергію жива робоча сила. На заводі Майленд Парк в Нью Йорку транспортна стрічка тягнеться півтора кілометра. Один німецький професор вираховував, що робітник вагою в 75 кілограмів при тейлоризмові замість 50 грамів жиру потребує 339. Другий німецький професор, один з кращих знавців конвеєра, встановив, що основне значіння стрічкової системи міститься не в механізації передачі, а в можливості найбільшому використанні робочої сили. "Науково" експлуатований робітник в 35 або 40 років — зовсім каліка й останнє слово фюрдівської раціоналізації звучить: остаточний зріст. Зворушливу картину малює радикальний, відомий німецький журналіст Артур Голицер, що подорожував по Америці, в своїй книзі "Америка сьогодні-й завтра".

"В Нью Йорку, — пише він, — мені показували робітників, що фарбують собі волосся. Вони витрачають, щонайменш 10 доларів на славетні мишкавчі порошки, які збуджують роботу серця підчас праці".

Стара кваліфікація вмирає, запровадження конторських машин у банках Америки викинуло на вулицю цілу армію кваліфікованих бухгалтерів та рахівників, замінюючи їхню працю некваліфікованими робітницями, при чому вони працюють без помилок. Те саме і з транспортною стрічкою, яка вимагає від живої робочої сили більшого вміння пристосовуватися до темпу руху машини та меншої здатности до опору.

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ

Вини завжди дістанете найкращі й найновіші книжки: оповідання, повісті, романи, наукові, економічні, соціальні й ин.

У НАС Є:

- Багатий вибір театральних п'єс, драматургів;
- Найновіші журнали з Радянської України;
- Річні ноты для хорів і сольних співаків;
- Річні музичні інструменти;
- Перуки, мальовидля, все потрібне для драматургів;
- Грамофонні рекорди й грамофони.

ЖАДАЙТЕ нашого каталога.

Разом з каталогом міститься ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО, яке дає всі поради, виконує різні припорушення, пересила гроші до старого краю, вибирає афілійованих продавців шифартів.

Обслуга ТОЧНА Й ДЕШЕВА. Можете самі переконатися.

Пишіть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE

або

INFORMATION & FINANCIAL BUREAU

550 Selkirk Ave., Winnipeg.

(Далі буде).

ТОВАРИШ РОБІТНИК! Пишіть до своєї сторінки з фактами, з висловлюваннями, запитаннями, фарсами і від організації. Пишіть з усією ясністю і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШ РОБІТНИК! Поміркуйте свою газету між робітниками в фабричній Збірці своєї сторінки справжнього трудового товариства!

НЕ ВІРТЕ БУРЖУАЗНІЙ ПРЕСІ.

Буржуазна преса розписалася при кінці липня і з початком весня, що в Едмонтоні буде багато робіт. Робітники читають буржуазну пресу і думають, що то дійсно правда, що преса подає. Буржуазія хитра пресоголоса про ті мимі великі роботи в своїй пресі.

Робітники перечитали новинки, збираються і їдуть до Едмонтона, мовляв, в Едмонтоні багато роботи. Вони платять компаніям за перевіз, приїжджають до міста, платять за їду, сплять і т. ін. Так робітники себе нищать, не розуміючи наперед, чи буржуазна преса пише правду, чи бреше. Прочитав новинку, зараз збирається і їде.

Не раз дописи з місцевостей в "У.Р.В.", що в такій то місцевості є велике безробіття і щоб робітники не їли туди. Та в той час несподівано робітники говорять, що то не правда, що "У.Р.В." пише і їдуть до тих місцевостей і там на місці аж перекопують на своїй власній шкурі. Тоді вже вірять, що "У.Р.В." писали правду.

Таке саме робиться під теперішній час і в Едмонтоні. Буржуазна преса розписалася, що в Едмонтоні є і буде багато роботи. Робітники почали їздити до Едмонтона з других місцевостей, а то і з других провінцій. Попридали їзде аж з провінції Онтаріо. Тепер в Едмонтоні велике безробіття. Роботи гроха є, але робітників без роботи є дуже багато. Робітники вгають вулицями від одної пивниці до другої, відбавляючи, що дістануть роботу. Так робітники маневрують цілими днями, а роботи як нема, так нема. Пивниці копають машинами, а людей тримають на те, щоб встрихувати стіни і копати рони під фундаменти, та возити конкрит і цеглу.

Хто дістав роботу, то так робить, що не має коли чола втерти від поту. Гонять людьми як собаками і ті "щасливі", що дістають роботу, мусять так викочувати її, як пави прикажуть! Десять робітників робить, а сот-

ня стоїть коло них і чекає, чи не сквітують когось, щоб самому стати на його місце. Робітники бігають за босами, а ті лише головами покручують, що не треба робітників.

Робітники ходять сгорнілі, виснажені голодом і холодом. Є багато таких робітників, що може і по кілька днів нічого не їли. Капіталісти наживаються з праці робітника, а самі робітники з голоду примирають.

Та справа маєтся з роботою в Едмонтоні. Робітники не можуть знайти ринку на свій товар. Не можуть продати своєї силки. Ходять і варіають на свою долю, варіають на тих агентів, що їх обдурили в старім краю, обіцяючи їм по \$5.00 а то й більше на день. Аж тут на місці перекопують, що трудно заробити \$5.00 на тиждень. Ходять робітники і говорять, що машина забрала їх роботу і приходиться такий час, де треба буде нищити машину, як це зробили робітники у вісімнадцім столітті в Англії. Невідомі робітники так говорять, що треба машину нищити, бо машина забрала від робітників роботу.

Та воно не так, як говорять. Машини нищити не треба. Нам треба старатися зніщити капіталістичний лад, капіталістичну систему, а не машини. Нам треба старатися, щоб робітничий клас узяв машини у свої руки і на свою власність і запрягав машини до праці на користь працюючих, а не як тепер, що машинами користується тільки капітал.

А ми це можемо зробити, тільки нам треба організувати в одну сильну організацію працюючої класи робітників і робітничих ріалі. Тоді ми зможемо відсунути від влади капіталістичну класу, а на її місце можемо поставити робітничо-селянську владу, яка буде обороняти інтереси працюючих. В той час ми будемо користуватися великими здобутками і машинами. Не будемо вганяти по вулицях за працюючими, як ті собаки за злобиче! Едмонтон, Ата. Робітник.

Я прочитую уважно всі дописи в "Укр. Роб. Вістях". Багато пишуть з багатьох місцевостей, пишуть про усякі справи. Коли читаю дописи, в яких говориться, що ту і там у відділах наших організацій працюють товариші спільно з товаришами, яюсь лясне став на дуці, радію з тієї дружньої об'єднаної організаційно-освітньої праці.

Радію і жалю, чому немає того в нас, в Торонто. Інструктора не маємо вже кілька тижнів. Як можемо, так відбуваємо свої засідання й мітинги. Зійдуться товаришки на мітинг, вирішуть щось, а там дасть один чи двоє товаришів знехтують наші ухвали, мовляв, що на тих зборах відділу Жінсекції не було ні одного товариша й тому збори неважкі. Так наче-б то

ли й панували коштом трудящих, а сьогодні мусять брати відплату до праці. І тяжко їм погодитися з тим клічем: "Хто не робить, той не їсть". Сама п'єса перелому і нового устрою, який принесла пролетарська революція на сході Європи, на землях бувної царської Росії. В цій п'єсі бачиться ту велику зміну, що радянська влада дала усім трудящим й поневолячим, бачиться те розкріпачення жінок, що через довгі віки була поневолена всіма й усякою. А сьогодні вона нарівні з чоловіком бере участь в будові своєї пролетарської держави.

З другої сторони в тій п'єсі змальовується оте велике невдоволення тих, що колись жили було, коли їм і так добре жилось. Так само Москва не прийшла і не назанула Україну силою своєї волі, але працюючий український народ, бунтується проти різних гнобителей, подав свою молодисту руку працюючим Росії, щоб спільними силами боротися проти буржуазії та російської, як і української.

СПОРТОВИКИ ВСТРОЇЛИ КОНЦЕРТ.

В неділю, 12. травня, український відділ Робітничого Спортивного Товариства в Торонто, Онт., устроїв концерт на славу дошу У.Р.В. в Торонто. Недалеко відкрити концертну залу саля У.Р.В. вже зарекомендувалися до присутніх, щоб Концерт відкрив голова, тов. Унгури. У своїй промові підкреслює українській, робітничий спортивний Олеськама виступили співахи виконавці концертної програми.

Мандолинова оркестра відіграв "Інтернаціонал". Вміло й дружно виконали ритмічні вправи під звуки півня три молоді товариші з молодішої групи. 12 товаришок з першої групи виступили теж в ритмічних вправах. За кожним рухом молодих виконавців сідздало уважно публіку.

В односторонь виступило 18 товаришів в тяжких фізичних вправах. Ще відіграли мандолиново-сольно тов. Шульц і проголошено 15 хвилин лаву.

В другій половині концерту промовив тов. М. Попович. Він похвалив працю і завдання ТУРФДім в Канаді, заговорив і про важке фінансове положення ТУРФДім в Торонто. Своєю промовою закінчив тов. Попович заклик до присутніх, щоб жертвували на Укр. Роб. Дім в Торонто й зменшили довг, що тяжить на нього.

На той завіт жертвували між іншими й наш відділ Робітничого Спортивного Товариства, а спортовики ще з окрема машували в ряді до стола, жертвували, хто що мів.

Відтак сідзували ще вправи на барах. Добре діялися у вправах товариші зпершої групи.

Треба признати, що інструктори фізкультури т.т. Г. Гуска й А. Гаадек ціро працюють у тій спортивній організації. По базані-б тільки, щоб встоді там, де є наші відділи ТУРФДім чи Р.З.Т. народжувались Робітничі Спортивні Товариства. Торонто, Онт. Т. Вистрепаліш

ТРЕБА І В НАС НАЛАДНАТИ ДІЛО.

Я прочитую уважно всі дописи в "Укр. Роб. Вістях". Багато пишуть з багатьох місцевостей, пишуть про усякі справи. Коли читаю дописи, в яких говориться, що ту і там у відділах наших організацій працюють товариші спільно з товаришами, яюсь лясне став на дуці, радію з тієї дружньої об'єднаної організаційно-освітньої праці.

Радію і жалю, чому немає того в нас, в Торонто. Інструктора не маємо вже кілька тижнів. Як можемо, так відбуваємо свої засідання й мітинги. Зійдуться товаришки на мітинг, вирішуть щось, а там дасть один чи двоє товаришів знехтують наші ухвали, мовляв, що на тих зборах відділу Жінсекції не було ні одного товариша й тому збори неважкі. Так наче-б то

ли й панували коштом трудящих, а сьогодні мусять брати відплату до праці. І тяжко їм погодитися з тим клічем: "Хто не робить, той не їсть". Сама п'єса перелому і нового устрою, який принесла пролетарська революція на сході Європи, на землях бувної царської Росії. В цій п'єсі бачиться ту велику зміну, що радянська влада дала усім трудящим й поневолячим, бачиться те розкріпачення жінок, що через довгі віки була поневолена всіма й усякою. А сьогодні вона нарівні з чоловіком бере участь в будові своєї пролетарської держави.

З другої сторони в тій п'єсі змальовується оте велике невдоволення тих, що колись жили було, коли їм і так добре жилось. Так само Москва не прийшла і не назанула Україну силою своєї волі, але працюючий український народ, бунтується проти різних гнобителей, подав свою молодисту руку працюючим Росії, щоб спільними силами боротися проти буржуазії та російської, як і української.

На той завіт жертвували між іншими й наш відділ Робітничого Спортивного Товариства, а спортовики ще з окрема машували в ряді до стола, жертвували, хто що мів.

Відтак сідзували ще вправи на барах. Добре діялися у вправах товариші зпершої групи.

Треба признати, що інструктори фізкультури т.т. Г. Гуска й А. Гаадек ціро працюють у тій спортивній організації. По базані-б тільки, щоб встоді там, де є наші відділи ТУРФДім чи Р.З.Т. народжувались Робітничі Спортивні Товариства. Торонто, Онт. Т. Вистрепаліш

ОТ ЧОМУ СКАЛЯТЬ ЗУБИ.

Виходить в Едмонтоні "одинокий український тижневик "Західні Вісти". І на першій сторінці того тижневика бачимо, що є написано "одинокий в Альберті". Каді заглянути в середину того однокого, бачимо, що він не є сиротю, але має в Канаді і рідню. А рідню того "однокого" можна пізнати по тім, що кричить без перестанку на більшовісмі, як і оті "Західні Вісти".

В тих то "Західних Вістях" з дня 19. квітня була поміщена стаття пана М. Духовського п. н. "Природа тагне вонка доліса". У тій статті Духовський говорить так: "Росія вже з давних давна була грабійницькою державою і жила грабійком друтих держав, а переважно України. А по жовтневій революції Росія піше перефарбувалася на червону, а в суті осталась і на далі тую, чим була поперед..."

Що царська Росія держала до того власно — це так. Грабіла, бо тоді в Росії панував імперіалізм, а як такий, він вже з природи має грабійницьку владу, зазіхаючись на чужі держави й народи. Та панковий Духовському не є о парат ходити, а радянську владу, що є зарис стиття пана М. Духовського п. н. "Природа тагне вонка доліса". У тій статті Духовський говорить так: "Росія вже з давних давна була грабійницькою державою і жила грабійком друтих держав, а переважно України. А по жовтневій революції Росія піше перефарбувалася на червону, а в суті осталась і на далі тую, чим була поперед..."

Що царська Росія держала до того власно — це так. Грабіла, бо тоді в Росії панував імперіалізм, а як такий, він вже з природи має грабійницьку владу, зазіхаючись на чужі держави й народи. Та панковий Духовському не є о парат ходити, а радянську владу, що є зарис стиття пана М. Духовського п. н. "Природа тагне вонка доліса". У тій статті Духовський говорить так: "Росія вже з давних давна була грабійницькою державою і жила грабійком друтих держав, а переважно України. А по жовтневій революції Росія піше перефарбувалася на червону, а в суті осталась і на далі тую, чим була поперед..."

Що царська Росія держала до того власно — це так. Грабіла, бо тоді в Росії панував імперіалізм, а як такий, він вже з природи має грабійницьку владу, зазіхаючись на чужі держави й народи. Та панковий Духовському не є о парат ходити, а радянську владу, що є зарис стиття пана М. Духовського п. н. "Природа тагне вонка доліса". У тій статті Духовський говорить так: "Росія вже з давних давна була грабійницькою державою і жила грабійком друтих держав, а переважно України. А по жовтневій революції Росія піше перефарбувалася на червону, а в суті осталась і на далі тую, чим була поперед..."

Що царська Росія держала до того власно — це так. Грабіла, бо тоді в Росії панував імперіалізм, а як такий, він вже з природи має грабійницьку владу, зазіхаючись на чужі держави й народи. Та панковий Духовському не є о парат ходити, а радянську владу, що є зарис стиття пана М. Духовського п. н. "Природа тагне вонка доліса". У тій статті Духовський говорить так: "Росія вже з давних давна була грабійницькою державою і жила грабійком друтих держав, а переважно України. А по жовтневій революції Росія піше перефарбувалася на червону, а в суті осталась і на далі тую, чим була поперед..."

Що царська Росія держала до того власно — це так. Грабіла, бо тоді в Росії панував імперіалізм, а як такий, він вже з природи має грабійницьку владу, зазіхаючись на чужі держави й народи. Та панковий Духовському не є о парат ходити, а радянську владу, що є зарис стиття пана М. Духовського п. н. "Природа тагне вонка доліса". У тій статті Духовський говорить так: "Росія вже з давних давна була грабійницькою державою і жила грабійком друтих держав, а переважно України. А по жовтневій революції Росія піше перефарбувалася на червону, а в суті осталась і на далі тую, чим була поперед..."

ТОВАРИШІ! ЧИТАЙТЕ ЛІТЕРАТУРУ З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ!

КОЖНИЙ з вас повинен цікавитися боротьбою пролетаріату міста і села на Західній Україні. А щоб бути в курсі усіх справ, треба читати літературу Західної України, головне-ж видання Комуністичної Партії Західної України. В нас воно є дотати сідзуючі видання Комуністичної Партії Західної України:

UKRAINIAN LABOR NEWS
COR. FRITCHARD & McGEORGE STS. WINNIPEG, MAN.

ВІДГРАЛИ П'ЄСУ "НАЙМИТ".

Стараням драмгуртка при відділі ТУРФДім в Оттаві, Онт., відіграно 12-го травня п'єсу на 4 дії п. н. "Наймит". Ота п'єса представляє образ великого перелому і нового устрою, який принесла пролетарська революція на сході Європи, на землях бувної царської Росії. В цій п'єсі бачиться ту велику зміну, що радянська влада дала усім трудящим й поневолячим, бачиться те розкріпачення жінок, що через довгі віки була поневолена всіма й усякою. А сьогодні вона нарівні з чоловіком бере участь в будові своєї пролетарської держави.

І коли взяти загально, то п'єса ота в нас випала досить добре. Правда, були і деякі недостачі, хоч деякі з них можна оправдати, беручи на увагу, що п'єсу грали робітники й робітничі, які по пізодній, тяжкій, фізичній праці мусять ще і до оціни готовитися.

Перша дія випала слабо, за те друга, третя і четверта дії вийшли добре. Співні теж вийшли гарно. Недостачі й помилки були такі: під своєю ролі не вичив добре в першій дії і це вже йкос не виглядало так, як повинно бути. В першій дії Нудий Юхим не був подібний до себе й своєї ролі. Воно не вистарчить молодому хлопцеві приїхати вуса ще й такі, що він з ними виглядає на 40-літнього мушину, або папудувати молодю дівчину, щоб вона вже виглядала на старшу жінку. Вина тут, гадаю, за самими аматорами, що відкакуються від характеристики, мовляв, не треба замаскувати обличчя. А також було-б добре, щоб в майбутньому призначити одного товариша, який має би часами гасити світло, як цього потрібно, щоб з поміж публіки ніхто не оглядзався і не говорив: — агасить або засвітить світло.

Дня 30. квітня вшав жертвою визиску праці молодий український робітник тов. Іван Коробін. Йому було ледви 16 років, а вже мусів працювати важко на своє життя. Він мив вікна на 9. поверсі в тутешньому банку і вшав відтам на долину.

Ще з малку тов. Коробін працював в наших організаціях. Хоч молодий сам, а вже промовляв не раз до працюючих на усяких мітингах. Його палкої революційної промови едухали тисячі робітників. Много разів промовляв він і до українського робітництва, закликаючи до боротьби з визиском праці, з капіталом. Самий співіає і як член оркестри брав активну участь в містечкій праці. Самий ходив до вищої школи і власними силами хотів втримати себе, тому й працював самий на себе і на школу. Та не довелося докінчити.

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
550 BELKIRK AVENUE, WINNIPEG, MAN.

Завантажити їх в Робітничо-Фармерській Книгарні у Вінніпегу. ЗАМОВЛЕННЯ З НАЛЕЖИТИСТОЮ ЗАСИЛАЙТЕ НА АДРЕСУ:

ВІДБУВСЯ МІТІНГ ЗАЛІЗНО-ДОРОЖНИКІВ.

В НАС ВІДБУВСЯ МІТІНГ РЗТ.

ДЯКУЮ ЗА ПРАЩАЛЬНУ ВЕЧІРКУ.

ВІДБУВСЯ МІТІНГ ЗАЛІЗНО-ДОРОЖНИКІВ.

В НАС ВІДБУВСЯ МІТІНГ РЗТ.

ДЯКУЮ ЗА ПРАЩАЛЬНУ ВЕЧІРКУ.

ВІДБУВСЯ МІТІНГ ЗАЛІЗНО-ДОРОЖНИКІВ.

В НАС ВІДБУВСЯ МІТІНГ РЗТ.

ДЯКУЮ ЗА ПРАЩАЛЬНУ ВЕЧІРКУ.

ВІДБУВСЯ МІТІНГ ЗАЛІЗНО-ДОРОЖНИКІВ.

В НАС ВІДБУВСЯ МІТІНГ РЗТ.

ДЯКУЮ ЗА ПРАЩАЛЬНУ ВЕЧІРКУ.

ВІДБУВСЯ МІТІНГ ЗАЛІЗНО-ДОРОЖНИКІВ.

В НАС ВІДБУВСЯ МІТІНГ РЗТ.

ДЯКУЮ ЗА ПРАЩАЛЬНУ ВЕЧІРКУ.

ВІДБУВСЯ МІТІНГ ЗАЛІЗНО-ДОРОЖНИКІВ.

В НАС ВІДБУВСЯ МІТІНГ РЗТ.

ДЯКУЮ ЗА ПРАЩАЛЬНУ ВЕЧІРКУ.

ІДЬТЕ ВСІ НА ПЕРШИЙ ПІКНІК!

ВІДДІЛ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИХ ДІМ У ВІННІПЕГУ

В НЕДІЛЮ, 9. ЧЕРВНЯ 1929 РОКУ

НА ФАРМІ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА В ІСТ КИЛДОНАН

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

Робітники й Робітничі! Проведіть неділю на свіжому повітрі, далеке від міста, серед природи. На пікніку будуть смачні старокравці і тугіні перекуски, холодні напої, всякі несподіванки, а до всього того приграватиме добірна музика.

ЯК ІХАТИ: Беріть стрічку "Килдонан" і їдьте нею аж до кілца. Там треба перейти на "Сейнт Пол" кару (що коштує три центи) і їдьте нею аж до Fortier Ave. Вся їзда коштує 8 центів. На місці вас стрінуть представники пікнікового комітету. Використайте вільний час на відпочинок серед природи і своїх знайомих.

ПРИХОДІТЬ ВСІ НА ПІКНІК І КЛИЧТЕ ДРУГИХ!

ПРИХОДІТЬ ДИВИТИСЯ НА ФІЛЬМИ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДім отримав три прекрасні фільми з Рад. України п. н. "ТАРАС ТРЯСИЛО", "МИКОЛА ДЖЕРЯ" і "КРИЗЬ СЛЪОЗИ". Фільми будуть показуватися в Західній Канаді в такому порядку:

КОЛМЕН, АЛТА. — В Опера Гавз: "Тарас Трасило" — в понеділок, 10. червня; "Микола Джеря" — у вівторок, 11. червня; в Укр. Роб. Домі; "Кризь Сльози" — в середу, 12. червня. Початок в годині 8. вечером.

КЕЛГАРИ, АЛТА. — В Українським Робітничім Домі: "Тарас Трасило" — в четвер, 13. червня; "Микола Джеря" — в п'ятницю, 14. червня; "Кризь Сльози" — в суботу, 15. червня. Початок в годині 8.30 вечером.

КЕНМОР, АЛТА. — В Опера Гавз: "Тарас Трасило" — в понеділок, 17. червня; "Микола Джеря" — у вівторок, 18. червня; "Кризь Сльози" — в четвер, 20. червня. Початок в годині 8.30 вечером.

РОЗДЕЛІ, АЛТА. — В Українським Робітничім Домі: "Тарас Трасило" — в п'ятницю, 21. червня; "Микола Джеря" — в суботу, 22. червня. Початок в годині 8.30 вечером.

ДРОМГЕЛЕР, АЛТА. — В Українським Робітничім Домі: "Тарас Трасило" — в понеділок, 24. червня; "Микола Джеря" — у вівторок, 25. червня; "Кризь Сльози" — в середу, 26. червня. Початок в годині 8.30 вечером.

ЕДМОНТОН, АЛТА. — В Українським Робітничім Домі: "Тарас Трасило" — в четвер, 27. червня; "Микола Джеря" — в п'ятницю, 28. червня; "Кризь Сльози" — в суботу, 29. червня. Початок в годині 8.30 вечером.

СМОКИ ЛЕЙК, АЛТА. — В Українським Народнім Домі: "Тарас Трасило" — в понеділок, 1. липня; "Микола Джеря" — у вівторок, 2. липня; "Кризь Сльози" — в середу, 3. липня. Початок в годині 8.30 вечером.

В кожній місцевості й кожна фільма показується тільки один раз на вечір, тому приходіть на час і кличте своїх знайомих. Далека подорож буде оголошена в салютичних числах "Українських Робітничих Вістей". Всі ті місцевості, де нема наших відділів, а бажали б бачити в себе ці прекрасні українські фільми, нехай негайно зголосяться до Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДім у Вінніпегу, подаючи одночасно, чи є відповідна салья чи є у ній електрика.

Товаришу Робітнику! Не забувай, що твоя одинока газета в Канаді — "Українські Робітничі Вісті" — видається лише за твої гроші і інших таких самих, як ти. Памятай, що твоя газета від нікого не надіється помочі, лише від тебе. Тому прислай передплату і скільки зможеш на пресовий фонд, а цим сповниш свій найголовніший обов'язок!

Запевніться, щоб ви мали завжди достатню скількість

ГАРЯЧОЇ ВОДИ

Купіть собі

ЕЛЕКТРИЧНО ОГРІВАНИЙ КОТЕЛ

Ми дамо дрови і встановимо вам цей котел компактно

ЛИШЕ ЗА \$1.00 НА ЗАДАТОК

Решта на легкі сплати

"Готпонт" котел (вотер гітер) готівка \$20.50
"Ред Сіа" котел (вотер гітер) готівка \$19.00

Встановлення, де її треба, числяться екстра

Winnipeg Hydro Телефон 848 132 848 133

55-59 PRINCESS ST.

НЕ ПРИЙШОВ ГОВОРИТИ ДАРОМ.

Я бував вже у мойому житті на усіх віках, але такого, як мали свистуївські "самостійники" на 13. травня в Торонто, я ще такі не бачив. На вічу був свистуї. Він і розпочав вічу.

— Коли я ще був маленький, заговорив свистуї, то мій батько справляв християн, а шановні гості співали "Мир вам братя". Памятаю як ніби. А зараз співають "Мир вам братя" тільки наші вороги: москалі й поляки. Не так, каже, було воно за гетьмана Хмельницького. Тоді, як він йшов з проторами, співали "Не поря". Забув бідавсь, що "Не поря" сотки років після Хмельницького написав І. Франко.

А далі заговорив свистуї про поляки та про їх політику. Він радив, що "нам" значить самостійникам свистуївським треба вчитись від поляків: не влізти москалі й стремити враз з ними до повалення радянської влади на Україні. На таку "самостійницьку" політичну лінію свистуїна зареагували слухачі повним обуренням. На селі починився крик і сміх. По скінченні отакого реферату спиталося чимало заштань до свистуїна. Та він, прикусуючи свої губи, мало що не на всі питання відповідав, що він вже "старий політик" і не дасть збити себе з пантелику.

На прикінці свого віча свистуї заявив, що він не прийшов говорити даром... і тут саме всімхуся. І ця остання за дала свистуїна з усього його віча була висказана правдиво й вірно. Воно й так є. Всі ті, що зацікавилися, нападають на Радянський Союз, роблять це не за дурино... Ф. С. Процик.

Торонто, Ont.

ВСТРОЇЛИ КОНЦЕРТ-МІТІНГ.

Стараним відділу ТУРФДім у Тімміне, Ont., устроєно дин 19. травня в Укр. Роб. Домі концерт-мітінг. У концерті брали участь всі наші місцеві співаки, які гуртуються при Укр. Роб. Домі.

В першій частині програми брали участь мандолінона оркестра, виконавши декілька пісень. Учні Української Робітничої Школи виконали музику вірші й "скороговірки". Після першої частини програми була павза.

По павзі промовили місцеві т. С. Він говорив про здобутки нашої культурно-освітньої організації ТУРФДім за минуліх десять років.

На заклик промови вписалось два товариші до відділу ТУРФДім.

Програми виконали хори мішаних, жіночий і чоловічий. Теж місцеві учениці виконали кілька музичних творів на п'яні. Тов. Любанович відіграв кілька хорватських народних пісень в супроводі п'яна, за що слухачі надгородили його оплесками.

Не перший концерт-мітінг встроєно цього року, на якому говорилось до слухачів про нашу організацію ТУРФДім. Рішення Десятого З'їзду ТУРФДім є, щоб нашу організацію поширити між українськими працівниками і збільшити її ряди. Тому такі концерт-мітінги дуже корисні, на них ми можемо здобувати членів до нашої організації й тим самим познакомлюємося з історією й розвитком ТУРФДім.

Другу частину концертної програми виконали хори мішаних, жіночий і чоловічий. Теж місцеві учениці виконали кілька музичних творів на п'яні. Тов. Любанович відіграв кілька хорватських народних пісень в супроводі п'яна, за що слухачі надгородили його оплесками.

ДО ОДНОСЕЛЧАН ЗАЛУЧА, ПОВІТ БОРЩІВ.

Дорогі Земляки! Певно здивує вас мій лист, що по так доному часу нашої родючки аж тепер до вас віділався. Бували часи великі, невід-перезахук, черетерийсь, а невідно вже й забулось. Подібно воно діється і в життю нашого Залуца.

Село по воєній хуртовині починає оживати. Залючили ми кооперативний склад, відновили читальню, а тепер забирає до будови власного Народного Дому, в якому містяться читальня і кооператив.

Дім буде довгий на 18 метрів, а широкий на 12 метрів. Гарний будинок та дуже тяжко приходиться його будувати, бо вельо дороге. А без власної хати нема життя. Ми не хочемо і вас оминати. Дорогі земляки, хоч ви далеко від нас і може судьба не поволизи нам бачитись, однак наші думки й вивольні амаганія нас лучать як нерозривну цілість, бо привязанні до рідної землі, до родиногочесла сильніші за океанські кордони, які нас ділять.

Цєю дорогою віділавсь до вас а просьба, щоб ви самі поспішили з уділами чи добровільними датами на будову Народного Дому. Може вам вдасться дещо зібрати поміж товаришами та знайомими, не відкажіться від цього обов'язку. Може й вам прийдеться колись неодиу хвилину прийємо переїзти в цьому домі і загалати, що й ваша праця є в тім домі. Ми вичітуємо в наших часописях, що багато наших заморських

братів жертвує на будову власних домівок у старому краю. Не забувайте отже і ви за нас. Це буде живий зв'язок поміж нами а нами, який ніколи не затреться, бо історія Народного Дому перекаже його і грядучим поколінням.

Яків Юзвік, Петро Петришин, вчитель.

Залуца, пов. Борщів.

Я отримав лист з старого краю ще минулого року. В тому листі наші односельчане просять нас о поміч в справі будови Народного Дому у нашому селі.

До цього часу жертвували єдиною товариші на мої руки: по \$5.00: Д. Марценюк, М. Грабюк, В. Стельмах; Павло Січкар \$2.00; по \$1.00: Ф. Зурба, А. Ковира, П. Пиріг, В. Сид, Д. Кушнір; Д. Войтович 25 ц. Разом \$27.25.

Всім жертвувачам висказую щирю подяку.

Д. Марценюк, Форт Вільям, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ!

Ще маємо на складі ограничену скількість т. М. Ірчана книжки

В БУРЯНАХ

для продажі. Тож спішіть з замовленням на цю книжку такж зараз, бо як спізнитесь, то будете жалувати. Відділи наших організацій можуть набувати в нас її для коопортажі. Ціна брошурованого примірника 50 центів, опраделеного 75 центів. Замовлення разом з грошми посилайте на адресу:

Ukrainian Labor Temple, 300-302 Bathurst St., Toronto 2, Ont., Canada.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ВЕНКУВЕР, Б. К.

Стараним відділу ТУРФДім у Венкувер, Б. К. віділавсь в неділю, 9-го червня 1929 р., коло Гейстінг Парку перший великий пікнік. Робітники й робітничі! Проведіть неділю на свіжому повітрі. Приходіть на пікнік громадою разом з своїми знайомими. Пікніковий комітет подає про різні розривки для забав і веселощів про перекуску.

ДР. Ф. РИБАК

М.Д., С.М., Л.М.С.С. ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР З доголітною практикою в шпиталях Вінніпегу, Шіаго й Монтреалі. Операції виконує в шпиталях. Офіс: — 594 SELKIRK AVE. Телефон: — 55 223. Резиденція: — 562 ALFRED AVE. Телефон: — 54 000. WINNIPEG, MAN., CANADA

ЛИШЕ \$5.00 ЗГОРИ

Решта на легкі сплати

НОВА автоматична дво-дискова машина до прання

AutoMatic Duo-DISC

Одинока машина з ВІВЕРНЕНОЮ КОЛОТІЛКОЮ

Жінки є згодні в цім, що добре є моги прання обертаючи в котру будь сторону.

В середні досить великої бади Дво-Диск машини можна поклати колотілку на дно, як перець лиш кілька шук білі, або можна негайно відвернути її до ширинки, як є прання багато білі або великі куски.

ГОТІВКОЮ \$135

Winnipeg Hydro

55-59 PRINCESS ST.

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ

ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (М.Д., С.М., Л.М.С.С.) з практикою в шпиталях в Монтреалі і Ст. Боніфас. (На місці з-ра Геральда). Урядове вечерам. 417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 863

ПЕРШОРЯДНІ УКРАЇНСЬКІ КРАВЦІ.

Робимо до міри убрания і оверковт з найліпшим сукном, після найновішої моди й після вашого бажання на означений час. Ціни нашні низькі, бо починаються від \$30.00. Замовте собі в нас убрания а будете вдоволені, як і други наші костюмери дістануть вдоволення з нашої роботи, за котру ми ручимо.

KUZYK & DEMKIW, 814 Main St. (COR. JARVIS), WINNIPEG, MAN.

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

Робимо до міри убрания, літні плащі, зимові оверковт найновішої моди з доброї матерії і сукна по знизеній ціні десяти процент опусту. Заходіть до нас а переконаетесь. Запечено роботу на означений час і за вдоволення ручимо. Чистимо, прасуємо і напаруємо. А. СНОМА — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

МАРІЯ НЕКИШІВНА

відома вчителька гри на п'яні і теорії музики, відкриває тепер свою музичну школу в Торонто під ч. 108 AUGUSTA AVENUE. Телефон: TRINITY 5624 W.

ДР. Й. МЕГАС

ОПЕРАТОР, ЛІКАР, АКУШЕР Найновіша екс-реш машина. Найновіші електричні машини до безопераційного лічелня. Лічильні вертні негати. 10164A — 101 STREET Room 201 KITCHEN BLOCK Phone 4645 EDMONTON, ALTA.

ПІТАЙТЕ ЗА ВОДОЮ

КЕЛ-ОЛА Ми виробляємо 14 різних гатунків ВОДИ І САДИ. ARCTIC DRINK MFG. CO., 862 Selkirk Ave., Winnipeg. Phone: 54 227

WORKINGMEN'S UNION BAKERY

312 Stella Ave., Winnipeg. Печемо хліб доброї якості і даємо добру обслугу. ЗАПРОБУЙТЕ НАС. Telephone 52 910

ПРЕГАРНА на нова українська машина до писання фірми "Портелба"

разом з кейсом лише \$70.00 за готівку, або \$75.00 на сплати. На сплати треба зложити \$15.00 закладу, а решта по \$5.00 що два тижні. Маємо на складі англійські машини до писання, нові і уживані, в цінах від \$20.00 вгору. Пишіть по наш листропаваний ціпник.

MODERN OFFICE APPLIANCES LIMITED

247 NOTRE DAME AVE. WINNIPEG

ПОШУКУЮ працю по ковальським фаху в такій околиці, де можна розговоритись по українськи або по польськи.

Мам 8-літню практику. Роботу можу виконувати так, яка лише входить у фах ковальський. Інтересованих прошу, подаючи заробітну платню, писати на адресу: I. KLYMCHUK 327 MAIN STREET, S. MOOSE JAW, SASK.

ПОШУКУЮ своєї рідної сестри, Єлени Гулейчук, з села Бабин, повіт Заставна, Буковина.

Як відомо перебуває в місті Торонто ще від 1911 року. Пишіть про себе, або інформації про неї прошу слати на адресу: WASYL GULEYCHUK 1671 Box 1701, SUDBURY, ONT.

ФАРМА ДО ВІНАГРИМУ — 160 акрів, 5 1/2 миль від містечка Ватсон, Саск.

Вся обгороджена колючим дротом. 100 акрів зорони. Земля чорна, майже вся нова. Родить ліпше ніж в інших місцях. Піднішніе біляжа та огородини. Бодні подостатком. Хата на дві кімнати. Дві стаїни, кожна на десять шук худоби. Добрі усяля. Зголосуватись прошу на адресу: N. LACKMANEC 2022 ONTARIO STREET, VANCOUVER, B. C.

ПОШУКУЮ своєї рідної сестри, Ани Терчук. Так вона зветься по чоловікові.

Хто подасте точний й адрес, тому дам ваггороду в сумі \$10.00. Мій адрес: DMYTRO ILYN P. O. WARREN, ALTA.

МАЮ НА ПРОДАЖ гресорно з реставрантом в добрім положенні механі фабриками. Діється нагода. Продаю з причини літнього здоров'я.

ANNA TKACHUK 162 BARTON ST. W. HAMILTON, ONT.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

ВІДДІЛУ Р.З.Т. У ВІННІПЕГУ — відбудуться —

У ВІСНОРОК, 4-ГО ЧЕРВНЯ В ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Обов'язком всіх членів прийти на час і при вході до салі треба виказатися членською книжечкою.

Вкладки приймається від години 7.30 вечером.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРКИ ЖІН. СЕКЦІЇ ТУРФДІМ.

Повідаємо всі відділи Жіночій ТУРФДім в східній Канаді, що організаторка ІЛК Жіночій відділів рідні місцевості в такому порядку:

- Коністон, Ont. — 6. і 7. червня.
- Торонто, Ont. — 10. і 11. червня.
- Вест Торонто — 12. і 13. червня.
- Нью Торонто — 14. червня.
- Гемптон — 16. і 17. червня.
- Сейнт Катеринс — 18. і 19. червня.
- Торолд — 21. і 22. червня.
- Веланд — 23. і 24. червня.
- Порт Коабори — 25. червня.
- Престо-Гатт — 27. червня.
- Киченер — 28. і 29. червня.
- Бреїтфорд — 30. червня і 1. липня.
- Лондон — 2. і 3. липня.
- Форд Сіті — 5. 6. і 7. липня.
- Торонто — 8. липня.
- Ошава — 9. і 10. липня.
- Монтреал, Кве. — 12. 13. і 14. липня.
- Оттава, Ont. — 15. і 16. липня.
- Кобалт, Ont. — 18. липня.
- Киркленд Лейк — 19. і 20. липня.
- Руан, Кве. — 21. і 22. липня.
- Тімміне, Ont. — 23. 24. і 25. липня.
- Савт Поркюпайн — 26. і 27. липня.
- Аносонвія — 28. і 29. липня.
- Форт Френсіс — 3. і 4. серпня.

Просимо відділи Жіночій і всі братні організації дати наші організаторці всяку моральну й матеріальну допомогу в її роботі.

За ІЛК Жіночій ТУРФДім, М. Навізіська, сепр.

ПОШУКУЮ своєї сестри, Ани Терчук. Так вона зветься по чоловікові.

Хто подасте точний й адрес, тому дам ваггороду в сумі \$10.00. Мій адрес: DMYTRO ILYN P. O. WARREN, ALTA.

МАЮ НА ПРОДАЖ гресорно з реставрантом в добрім положенні механі фабриками. Діється нагода. Продаю з причини літнього здоров'я.

ANNA TKACHUK 162 BARTON ST. W. HAMILTON, ONT.

НАЙЛІПШИЙ ЛОМБЕР

В нас можна дістати всякого рода матерія, який лише потрібний до будови. Для фармерів даємо спеціальну ціну на всім. Купуючи в нас, ви дістанете повне вдоволення і гарантію. Пишіть в своїй мові до: WINNIPEG LUMBER & FUEL CO., 362 JOHNSON AVE. — PHONE: 53 113 — WINNIPEG, MAN.

WHITE STAR LINE RED STAR LINE

Регулярні і часті віділа до Європи, в агі з Монтреалу, в агі з Галіфаксу. Діємо всяку поміч в спровадженні везищів з Європи. Переслака грошей до Європи каблем або поштою. Скоро виплата в американських доларах. Низькі оплати. Орудуємо найбільшими кораблями в світі до Нью Йорку, а великими кораблями до Канади. Оперуємо кораблями між Європою а Канадою по всіх головних містах Європи і Канади, падою через 60 років. Маємо бора по всіх головних містах Європи і Канади, падою через 60 років. Маємо бора по всіх головних містах Європи і Канади, падою через 60 років. Маємо бора по всіх головних містах Європи і Канади, падою через 60 років.

224 PORTAGE AVE., WINNIPEG, MAN. 260 ROYCE AVENUE, TEL. WINNIPEG 3355

LAND BUILDING, CALGARY, ALTA. 55 KING STREET EAST, TORONTO, ONT.

JASPER & 100th St., EDMONTON, ALTA. CANADA BUILDING, SASKATOON, SASK. MCGILL BUILDING, MONTREAL, QUE.

WHITE STAR LINE CANADIAN SERVICE